

สรุปผลการประชุมชี้แจง

แนวทางการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล
ในปีที่สอง

รัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

คำนำ

รัฐบาลซึ่งมี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เข้าบริหารราชการแผ่นดินมาครบหนึ่งปีเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีจึงเห็นควรที่จะจัดการประชุมชี้แจงเรื่องสำคัญที่รัฐบาลประสงค์จะมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ รับผิดชอบดำเนินการในช่วงปีต่อไปอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่เคยจัดมาแล้วเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๔ โดยได้มอบหมายให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการจัดให้มีการประชุมดังกล่าวขึ้น เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

ในการนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดทำเอกสารสรุปประเด็นการประชุมชี้แจงดังกล่าว เพื่อประโยชน์แก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในอันที่จะนำไปใช้อ้างอิงประกอบการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
มิถุนายน ๒๕๔๕

ตั้งพิมพ์รัฐบาล

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

สารบัญ

คำนำ

คำกล่าวรายงาน

โดย เลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

๑

คำกล่าวเปิดและการชี้แจง

โดย นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)

๓

การชี้แจงตอบข้อซักถาม

โดย นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)
รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ)
รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
รองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร)
รองนายกรัฐมนตรี (นายพิทักษ์ อินทรวินัย)
รองนายกรัฐมนตรี (นายกร ทัพพะรังสี)

๒๓

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

คำกล่าวรายงาน

โดย เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
(นายวิษณุ เครืองาม)

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้เข้าบริหารราชการแผ่นดินหลังจากที่ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ไปแล้ว นายกรัฐมนตรีได้เคยมอบหมายให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายแก่ผู้บริหารระดับสูงจากทุกกระทรวง ทบวง กรม รวมทั้ง ชักซ้อมมาตรการ แผนปฏิบัติการ และจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของงานที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลแล้วครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๔

บัดนี้ การบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินมาครบหนึ่งปี เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ปรารถนา เห็นควรที่จะจัดการประชุมชี้แจงเรื่องสำคัญที่รัฐบาลประสงค์จะมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ รับผิดชอบดำเนินการในช่วงปีต่อไป โดยเฉพาะการเตรียมการเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนระบบราชการ รวมทั้งทิศทางในการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล จึงสมควรมอบหมายให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดให้มีการประชุมในลักษณะเดียวกันนี้อีกครั้งหนึ่งซึ่งก็ได้บังเกิดขึ้นในวันนี้

กระผมในนามของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และผู้บริหารระดับสูงของทุกกระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจ ที่ได้มาร่วมประชุม ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณท่านนายกรัฐมนตรีเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมชี้แจงเรื่องที่สำคัญดังกล่าวข้างต้น และเห็นว่าเป็นโอกาสดียิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐจะได้นำเสนอปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในช่วงปีที่ผ่านมาให้รัฐบาลได้ทราบ อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้การทำงานร่วมกันระหว่างรัฐบาลกับหน่วยงานภาครัฐในช่วงเวลาต่อไป ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาลยิ่งขึ้น

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมในวันนี้ มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๕๐๐ คน ประกอบด้วย ข้าราชการระดับสูงและหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในตำแหน่งเดียวกับที่ได้มีการจัดประชุมชี้แจงนโยบายไปแล้ว ครั้งหนึ่งเมื่อปีที่แล้ว ได้แก่ ปลัดกระทรวง ทบวง และหัวหน้าส่วนราชการเทียบเท่าทุกคน หัวหน้าส่วนราชการอิสระทุกแห่ง ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และผู้บัญชาการเหล่าทัพทุกเหล่าทัพ ผู้บัญชาการและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดทุกจังหวัด รวมทั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีจากทุกกระทรวง

อนึ่ง การประชุมครั้งนี้ ได้มีการถ่ายทอดออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณา กล่าวเปิดประชุม และหลังจากนั้นเพื่อให้การประชุมครั้งนี้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ ขอกราบเรียนเชิญท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณาบรรยายหรือชี้แจงประเด็นสำคัญของการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล รวมทั้งการปฏิรูประบบราชการที่รัฐบาลกำลังเร่งดำเนินการอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการสืบไป

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

คำกล่าวเปิดและการชี้แจง

โดย นายกรัฐมนตรี

(พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)

ท่านผู้บริหารระดับสูงของประเทศที่เคารพรักทุกท่าน

ผมต้องขอภัยที่ได้มีการเลื่อนกำหนดการจัดประชุมนี้มาจัดในวันนี้ ต้องขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่มาโดยพร้อมเพรียงกัน ในช่วงแรก ผมจะพูดคุยกับท่านก่อน หลังจากนั้นท่านรองนายกรัฐมนตรี จะมาร่วมกับผมเพื่อตอบข้อซักถามของท่าน ทั้งนี้ก็เพื่อที่เราจะได้มั่นใจว่า เราจะร่วมพลังทำงานให้กับประชาชนและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพในปีต่อไป

ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณผู้บริหารระดับสูงที่ไปช่วยเตรียมข้อมูลตอบคำถามในช่วงที่มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ขอขอบคุณครอบครัวของท่านที่ให้ความอดทนในช่วงสี่วันสามคืนที่มีการอภิปราย ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่มีการอภิปรายไม่สามารถบอกล่วงหน้าว่าจะอภิปรายใครต่อไป รัฐบาลตอบคำถามของฝ่ายค้านโดยใช้ข้อมูลจากฝ่ายข้าราชการประจำไม่มากนัก เพราะคำถามส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้เกี่ยวกับนโยบาย

ขอขอบคุณอีกครั้งสำหรับการทำงานหนักและความพยายามที่จะปรับวิธีการทำงานในหนึ่งปีที่ผ่านมา ผมค่อนข้างพอใจสำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่ทำงานด้วยกันใกล้ชิดกัน ได้เห็นความทุ่มเทและความตั้งใจ หลายท่านได้ปรับวิธีการคิดไปมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสะท้อนให้เห็นชัดเมื่อวันที่ผมได้มาประชุมเกี่ยวกับเรื่องการปรับท่าทีของประเทศไทยในการแข่งขันในเศรษฐกิจโลก ในวันนั้นปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตร ฯ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ในแนวคิดที่ต่างจากเมื่อครั้งแรก ๆ ที่ผมเริ่มเข้ามาบริหารประเทศ แสดงให้เห็นว่าวิธีคิดนั้นได้ปรับไปสู่วิธีคิดอย่างมียุทธศาสตร์มากขึ้น เมื่อก่อนนั้นเป็นระบบราชการที่ทำงานไปในลักษณะที่อยู่ในกรอบของกฎหมาย ระเบียบ เป็นกติกากฎ แต่ไม่ได้เน้นในเรื่องของเป้าหมายของความสำเร็จมากนัก นั่นเป็นวิธีการทำงานในอดีต หลังจากที่ผมได้พยายามผลักดัน ขอร้อง แนะนำทุกอย่าง เพื่อให้ปรับวิธีการทำงาน ก็พบว่าดีขึ้นมาก ท่านอาจจะเคยชินกับการทำงานในลักษณะของ

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

การมองทุกอย่างที่ต้องตีความตามกฎหมายตามระเบียบไปหมด แต่เมื่อรัฐบาลนี้ให้นโยบายว่าทุกอย่างต้องมีเป้าหมายเพิ่มประสิทธิภาพ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องทำงานให้สำเร็จ กระบวนการในรายละเอียดก็คงไม่สำคัญมากนัก สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นได้จากการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีที่ผ่านมา ท่านจะเห็นชัดว่าเป็นความขัดแย้งทางวัฒนธรรม เป็นวิธีการที่มีมุมมองในการบริหารคนละมุม มุมมองแบบระบบเดิมก็คือ ทุกอย่างต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ข้ามขั้นตอนไม่ได้ แต่อีกมุมมองหนึ่งซึ่งเป็นมุมมองทางด้านนักบริหาร จะเป็นเรื่องของ Management by Objective หรือการบริหารโดยยึดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์สุดท้ายเป็นหลัก ถ้าเราเข้าใจคำนี้ ก็จะเข้าใจว่าเรามุ่งประสงค์ถึงความสำเร็จของงานเพื่อประโยชน์ของชาติของประชาชน และมีระบบที่โปร่งใส แต่ไม่ใช่ทุกขั้นตอน ต้องตีความให้เข้าใจตรงกันก่อน ความไม่เข้าใจต้องเกิดขึ้นบ้าง แต่เชื่อว่าสักสองสามปีทุกอย่างจะลงตัว เมื่อลงตัวแล้วท่านจะเห็นว่าการทำงานในวิธีใหม่นั้นเป็นการทำงานที่จะเกิดผลที่ดีและมีประสิทธิภาพ มีความฉับไว มีความรวดเร็วมากขึ้น

การดำเนินนโยบายของรัฐบาลในปีต่อไป

การประชุมกันครั้งแรกในปีที่ผ่านมา ผมได้ให้นโยบายและแนวทางการทำงานไปบ้างแล้ว แต่ขณะนี้สถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก วันนี้ได้พูดคุยกันว่าในปีต่อไปท่านจะเห็นอะไรบ้าง แล้วท่านจะต้องปรับตัวเตรียมตัวเพื่อช่วยกันปฏิบัติงานอย่างไรบ้างเพื่อที่จะให้เป็นไปตามระบบของการบริหารราชการแผ่นดิน คือ รัฐบาลมีหน้าที่กำหนดนโยบาย และท่านเป็นผู้ซึ่งนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมียุทธศาสตร์เพื่อประโยชน์ของชาติและประชาชน ในอดีตนั้น นโยบายจะถูกกำหนดโดยภาคราชการ เพราะภาคการเมืองนั้นเมื่อเข้ามามักจะมาทำงานประจำ แต่วันนี้เรามองการเมืองยุคใหม่ว่าการเมืองจะต้องเป็นผู้ที่เข้ามาด้วยการเสนอนโยบายกับประชาชน และก็นำนโยบายนั้นไปสู่การปฏิบัติโดยท่านทั้งหลายซึ่งเป็นคนใกล้ชิดสำคัญ นโยบายนั้นถ้าประชาชนไม่รับไม่ชอบไม่พอใจ ประชาชนก็จะไม่เลือกพรรคการเมืองคณะนั้นเข้ามา แต่เมื่อประชาชนเลือกเข้ามา แสดงว่าเขาพอใจในนโยบาย เราก็ต้องดำเนินนโยบายนั้นให้ได้ผล นั่นคือหลัก เมื่อหลักเป็นอย่างนี้ ในปีต่อไปเราก็จะเน้นอีกครั้งว่าเราจะเห็นอะไรบ้าง

ก่อนที่จะกล่าวถึงเรื่องเหล่านั้น ขอกล่าวย้อนบางเรื่องเล็กน้อย เพราะวันนั้นยังพูดไม่ได้ เพราะว่ายังไม่เห็นชัด แต่หนึ่งปีที่ผ่านมาผมเห็นอะไรบ้างในวันต้น ๆ ที่เข้ามาทำงาน แล้วทำไมจึงต้องกำหนดนโยบายอย่างนั้น และต้องทำอย่างนั้น จึงจะขอเล่าเพื่อให้เรามีความเข้าใจในพื้นฐานเดียวกัน เพราะว่าก่อนที่จะจะไปข้างหน้า เราต้องซักซ้อมกันก่อนว่า เหตุผลในการจะเดินแบบนี้ได้แก่อะไรบ้าง

สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงปีที่ผ่านมา

ช่วงที่รัฐบาลนี้เข้ามาบริหารประเทศ เงินไหลออกมากในหลายรูปแบบ รูปแบบหนึ่งก็คือ over invoice ซึ่งเราไม่สามารถที่จะควบคุมได้ ค่าเงินบาทค่อนข้างจะไม่มีเสถียรภาพ ไม่มีทิศทาง เงินทุนสำรองของประเทศต้องเตรียมไว้เพื่อใช้หนี้ให้แก่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศหรือ IMF บางส่วน ก็พอทยอยได้ ดอกเบี้ยในประเทศในวันนั้นก็ต่ำกว่าดอกเบี้ยของเงินสกุลหลัก ๆ หนี้ของประเทศในขณะนั้นสูงถึง ๒.๘๒ ล้านล้านบาท เทียบได้กับร้อยละ ๕๕.๔๔ ของ GDP หนี้ทั้งหมดเท่ากับ ๘๑.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ ฯ เป็นหนี้ต่างประเทศทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งถือว่าสูงมาก เพราะฉะนั้นจึงมีข้อจำกัด

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

ทางงบประมาณที่เราถูกบังคับว่าจะต้องจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลต่อ เพราะรัฐเป็นฝ่ายที่มีเงินมากกว่าภาคเอกชน รัฐต้องใช้เงินเพื่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจ นั่นคือสภาวะการณ์ในวันนั้น เพราะฉะนั้นเราต้องจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล (Budget Deficit) ขณะเดียวกันเราก็ต้องกระตุ้นเศรษฐกิจไปด้วย รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณในปีแรก ซึ่งมีงบค่าใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจำนวน ๕๘,๐๐๐ ล้านบาทอยู่ด้วย แต่โครงการต่าง ๆ ที่เสนอขอใช้งบประมาณก่อนนี้เห็นว่ายังไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร จึงมีการอนุมัติการใช้เงินในส่วนนี้น้อย เนื่องจากรัฐบาลตั้งใจที่จะให้เป็นเงินที่สำรองไว้และเมื่อจะใช้ก็ต้องให้เกิดประโยชน์จริง ๆ ที่ผ่านมารัฐบาลค่อนข้างจะถูกวิจารณ์มาก เราก็ต้องยอมรับว่ารัฐบาลนี้มีฝ่ายค้านที่เข้มแข็ง แต่ความไม่เข้าใจระหว่างรัฐบาลกับสื่อมวลชนต่างประเทศก็มีพอสมควร เพราะในอดีตนั้น รัฐบาลจะเน้นเรื่องของการเปิดการค้าเสรี แต่ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องการแก้ปัญหาความยากจน และการแก้ปัญหาภายในประเทศ แต่รัฐบาลชุดนี้เมื่อเข้ามาก็ได้เริ่มด้วยนโยบายการแก้ปัญหาความยากจนและนโยบายการช่วยสังคมระดับรากหญ้า มีความเข้าใจผิดคิดว่ารัฐบาลได้เลือกนโยบายเดิมหันมาสู่นโยบายใหม่ ความจริงแล้วรัฐบาลดำเนินนโยบายคู่เรียกว่า Dual Track Policy การดำเนินนโยบายลักษณะนี้ทำให้ทุกอย่างดีขึ้น เงินหยุดไหลออก เงินทุนสำรองของประเทศเพิ่มขึ้นไปเป็น ๓๔.๔ พันล้านเหรียญสหรัฐ ฯ เงินบาทมีเสถียรภาพไปในทิศทางที่แข็งขึ้นจนบางครั้งก็อาจกระทบผู้ส่งออกบ้าง แต่ก้ในที่สุดแล้วเราก็ไม่ได้เสียหาย ราคาข้าวสูงกว่าวันที่เงินบาทอ่อนด้วยซ้ำ วันนี้ข้าว ๒๕ เพอร์เซ็นต์ ราคา ๑๘๐ กว่าบาท ทั้งที่ค่าเงินดอลลาร์แข็งขึ้น ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ไม่ได้ทำให้เราเสียหายอะไร แล้วเราก็มีเศรษฐกิจดีขึ้น รายได้ประเทศดีขึ้น ต้องขอขอบคุณหน่วยจัดเก็บภาษีที่ได้ปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีให้ดียิ่งขึ้น ทำให้การเก็บภาษีในปีนี้ได้เกินเป้าไปแล้วประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งจะทำให้เราขาดดุลงบประมาณน้อยลง เข้าใจว่าถึงสิ้นปีงบประมาณก็คงเกินเป้าประมาณ ๔๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ก็คงจะทำให้เราขาดดุลน้อยลงและการใช้งบประมาณในส่วนของงบค่าใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจำนวน ๕๘,๐๐๐ ล้านบาทก็คงใช้น้อยลงด้วย ก็จะทำให้เสถียรภาพการคลังเราดีขึ้น วันนี้ผมเชื่อว่าสื่อก็เริ่มเข้าใจรัฐบาลมากขึ้นกว่าเดิม

เรื่องเศรษฐกิจอีกเรื่องหนึ่งก็คือ วันที่รัฐบาลนี้เข้ามาบริหารประเทศนั้น ตลาดหลักทรัพย์ค่อนข้างจะอ่อน วันนี้เริ่มดีขึ้น รัฐบาลนี้ก็สร้าง Record high ในเชิงของดัชนีตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น Market Capitalization เพิ่มขึ้นมาเป็น ๑ ล้านล้านบาทในช่วงเวลาหนึ่งปีกว่า ๆ ก็ถือเป็นผลงานร่วมกันระหว่างท่านรัฐบาล เงินสำรองวันนี้เพิ่มขึ้น หนี้ลดลง หนี้ต่างประเทศลดลง เหลืออยู่เพียง ๖๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ ฯ จากเดิม ๘๑ พันล้านเหรียญสหรัฐ ฯ เงินทุนสำรองก็เพิ่มขึ้น หลังจากที่ทำให้เราสามารถชำระหนี้ให้กับ IMF แล้ว เงินทุนสำรองก็ยังอยู่ในระดับสูง ส่วนหนี้สาธารณะในหนึ่งปีที่รัฐบาลนี้เข้ามาทำงานตัวเลขอยู่ที่ ๒.๘๕๐ หนี้จริง ๆ เพิ่มขึ้นประมาณ ๖ หมื่นกว่าล้านบาท แต่เนื่องจาก GDP เพิ่มขึ้นทำให้สัดส่วนต่อ GDP ลดลงเหลือ ๕๔.๕๕ เท่ากับว่าสัดส่วนต่อ GDP ลดลงร้อยละ ๑ รัฐบาลจะพยายามจะทำให้รายได้เพิ่มขึ้นอีกเพื่อให้นี้อัตราส่วน GDP ลดลง เรื่องนี้จึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องพยายามทำต่อไป

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

การดำเนินการในการปฏิรูประบบราชการ

เรื่องที่กำลังจะใกล้เข้ามาและก็เป็นหัวใจของการประชุมครั้งนี้ ก็คือการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งต้องขอขอบคุณหลายฝ่ายที่ได้ทุ่มเทและแสดงให้เห็นถึงความมีใจกว้างยอมรับการเปลี่ยนแปลง เคยได้กล่าวกับปลัดกระทรวงทั้งหลายแล้วว่า ท่านทั้งหลายต้องทิ้งความเป็นปลัดกระทรวงของกระทรวงท่าน ต้องคิดว่าท่านคือหนึ่งในผู้บริหารระดับสูงของประเทศ แล้วท่านจะไม่มี ความพยายามที่จะปกป้องกระทรวงมากกว่าปกป้องประเทศ ที่เรียกว่า Sub-optimisation คือ การมุ่งถึงประโยชน์ขององค์กรเล็ก ๆ โดยไม่มุ่งผลกระทบต่อองค์กรใหญ่ คือประเทศ วันนี้กระทรวงก็คือหนึ่งในองค์กรเล็ก ๆ ของประเทศไทย เพราะฉะนั้นจึงอยากขอร้อง ที่ผ่านมามากท่านก็ให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ และได้เสนอความคิดดี ๆ จนในที่สุดเราก็ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรมใหม่ หัวใจของการปรับปรุงทั้งหมดนี้ ก็คือ ก่อนนี้เราได้จัดโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรมในลักษณะ functioning ผลก็คือ ทุกคนต่างคนต่างอยู่ ทุกคนต่างสร้างอาณาจักรของตัวเอง เพราะความไม่คล่องตัวก็พยายามจะเป็น Self Contained เพราะฉะนั้นอาณาจักรก็จะใหญ่ขึ้น ๆ ในที่สุด เรามีข้าราชการมากขึ้น ข้าราชการก็เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณที่ไม่สามารถเพิ่มเงินเดือนข้าราชการได้ ความเป็นอยู่ของข้าราชการก็อยู่ในสภาวะที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ อยู่ในภาวะที่มีเงินเดือนน้อยแต่ทำงานมาก เราไม่ประสงค์จะให้มีการปรับขึ้น แต่ความจำเป็นในชีวิตก็มีต่างกัน บางคนก็ทนไม่ได้ก็เลยทำให้ปัญหาเรื่องการคอร์รัปชันที่แก้ยาก เพราะฉะนั้นวันนี้เราจะมององค์กรโดยภาพรวมเพื่อปรับประสิทธิภาพ เมื่อปรับไปแล้วเราจะเห็นว่า ในที่สุดเราจะมีข้าราชการในจำนวนที่พอเหมาะกับงานและเกิดประสิทธิภาพ การปฏิรูประบบราชการนี้จึงเป็นการจัดองค์กรในลักษณะที่เป็น Agenda Base คือเป็นไปตามภารกิจ เมื่อเป็นไปตามภารกิจเราก็พยายามจะจัดกระทรวงแต่ละกระทรวงตามภารกิจมากขึ้น เมื่อเป็นไปตามภารกิจมากขึ้นก็จะทำให้งาน

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

ทุกงานสามารถเบ็ดเสร็จจบในกระทรวงเดียวกันให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ นั่นคือหลักของการจัด ซึ่งเราไม่เคยจัดมาใหม่ตั้ง ๑๑๐ ปีแล้ว เมื่อมาจัดครั้งนี้ก็ได้ใช้แนวทฤษฎีใหม่ก็คือเป็นเรื่องของ Agenda Base ให้มากขึ้น เมื่อจัดเสร็จเรียบร้อยทำให้ต้องเพิ่มกระทรวงมากขึ้น แต่ก็ไม่สามารถจะเพิ่มกระทรวงให้มากกว่านี้ เพราะจะมากเกินไป จึงได้กำหนดให้มี cluster หรือกลุ่มภารกิจ บางกระทรวงมีสองกลุ่มภารกิจ สามกลุ่มภารกิจ บางกระทรวงมีกลุ่มภารกิจเดียว ก็แล้วแต่ลักษณะงานของกระทรวง แต่ในที่สุดแล้วกระทรวงทั้งหมดมี ๒๐ กระทรวง บางกระทรวงอาจจะต้องโอนกรมหรือโอนกองย้ายไปอยู่กระทรวงอื่น ปลัดกระทรวงก็อาจต้องเพิ่มขึ้นอีก ๔ คน ปลัดกระทรวงบางท่านอาจจะอยู่กระทรวงชื่อเดิม บางท่านอาจไปอยู่กระทรวงชื่อใหม่ เพราะบังเอิญว่าชื่อใหม่อาจจะเป็งานตรงเดิม ทั้งนี้ทั้งนั้นที่เราทำก็คงไม่ได้ทำเพื่อรัฐบาลนี้ แต่ทำเพื่อท่านทั้งหลาย เราทำเพื่อลูกหลานของเรา เพราะว่าโลกเปลี่ยนไปมาก ความต้องการในการรับบริการแต่ละอย่างก็เปลี่ยนไป ถ้าเราไม่ปรับเปลี่ยนกระทรวงให้เป็นไปตามนั้น ความไม่มีประสิทธิภาพก็เกิดขึ้น ความพยายามจะแก้ปัญหาความไม่มีประสิทธิภาพอาจนำไปสู่ปัญหาของการปฏิบัติที่ผิดระเบียบได้ ซึ่งก็จะทำให้เกิดความไม่คล่องตัวหลาย ๆ อย่าง จึงจำเป็นที่จะต้องปรับกลไกของกระทรวงใหม่ให้เป็นไปตามทิศทางที่จะทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและในการบริการประชาชน ขอให้ท่านทั้งหลายได้เข้าใจในจุดนี้ และการเตรียมคนที่ได้รับมอบหมายให้ไปเตรียมการในเรื่องของกระทรวงใหม่ ก็ขอให้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากเป็นพิเศษเพราะจะเริ่มถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม เป็นต้นไป ซึ่งหากเกิดปัญหาความซุกซลักขึ้น อาจจะกระทบต่อประสิทธิภาพหรือการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยเช่นกัน ก็อยากจะให้ท่านทั้งหลายทำการบ้านล่วงหน้าตั้งแต่วันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปลัดกระทรวงที่อาจจะมอบหมายรองปลัดกระทรวงหรืออธิบดีเพื่อเตรียมการ ไม่ว่าจะเรื่องของการอินเทอร์เน็ต เรื่องของกฎหมายที่อาจจะต้องมีแก้ไข นิตินทรทั้งหลายจะต้องดูว่าจะต้องแก้ไขกฎหมายอะไรเพื่อรองรับการทำงานของกระทรวงใหม่ เรื่องสถานที่ เรื่องคน จะต้องมีการจัดคนไปอยู่กระทรวงใหม่อย่างไร แบ่งคนอย่างไร ขอให้ท่านแบ่งเวลาปกติจากการทำงานปกติ ไปเตรียมการเรื่องเหล่านี้ให้ทันวันที่ ๑ ตุลาคมนี้ ในส่วนของรัฐบาลกับกรมการก็พยายามเร่งกันเต็มที่เพื่อจะประสานกับทั้งสองสภา เพื่อให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้มีผลบังคับใช้ให้ทันวันที่ ๑ ตุลาคม เพราะจะมีผลเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณและเรื่องอื่น ๆ อีกหลายเรื่อง

เป้าหมายของการปฏิรูประบบราชการนั้น นอกจากการจัดโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม แล้ว จะมีการปฏิรูปต่อไปหลายขั้นตอน แต่ขั้นแรกจะไม่ทำหลายขั้นตอนพร้อมกันทีเดียว เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดการสับสน การไม่เข้าใจ แล้วก็เกิดการต่อต้าน การปรับจะไม่ราบรื่น เป้าหมายจริง ๆ ของการปฏิรูปจะเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ เจตนารมณ์ของระบบการบริหารงานแผนใหม่ที่จะให้ส่วนกลางนั้นเล็กลง ส่วนกลางก็คือสมอง สมองไม่ควรโตกว่าตัว โดยหลักการ ส่วนกลางก็ต้องเล็กลง ต้องคงรักษาคนที่เป็มันสมองที่จะเป็คนคิดนโยบาย ผลักดันนโยบาย ประเมินผลนโยบาย วางยุทธศาสตร์ ปรับยุทธศาสตร์อยู่ในส่วนกลาง เป็นลักษณะของการติดตามประเมินผลหรือ Monitoring ปรับการทำงานไว้ในส่วนกลางไม่มากเพื่อที่จะกระจายคนไปสู่ส่วนภูมิภาค และส่วนภูมิภาคบางส่วนจะเข้าไปอยู่ส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนุญกำหนดให้กระจายงาน เงิน คน ไปอยู่ส่วนท้องถิ่น แต่วันนี้ท้องถิ่นมุ่งเฉพาะในเรื่องของเงิน เพราะว่าคนไม่ยอมไป งานก็ไม่ไปด้วย เพราะคนอยากจะอยู่แต่ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค อยากเป็นส่วนกลางมากกว่าเป็รัฐบาลท้องถิ่น เพราะฉะนั้นการปฏิรูปในเรื่องเหล่านี้จึงจะต้องทำเป็ขั้นตอน

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

คงจะไม่ไปรวดเร็ว ไม่ใช่เขียนกฎหมายเสร็จแล้วทุกอย่างจะเสร็จเลยซึ่งเป็นไปไม่ได้ กฎหมายเสร็จนั้นคือการเริ่มต้น หลังจากนั้นก็เป็นกรปฏิบัติซึ่งก็ต้องค่อย ๆ ดำเนินการไป ลักษณะของการปฏิรูประบบราชการนั้นต้องกระจายการบริการประชาชนไปสู่พื้นที่เพราะว่าเรามีหน้าที่บริการประชาชน เมื่อมีหน้าที่บริการประชาชน หน่วยบริการต้องใหญ่ หน่วยคิดต้องเล็กลง ในพื้นที่ที่กระจายลงนั้นคนจะไปอยู่ในพื้นที่มากขึ้น เมื่อมากขึ้นก็จะมีท้องถิ่น จะต้องกระจายบางส่วนไปอยู่ส่วนท้องถิ่น งบประมาณก็จะไปตามส่วน ไม่อย่างนั้นเราจะมีปัญหาเรื่องงบประมาณ ขอให้ท่านเตรียมตัวให้พร้อม เสียสละ การทำงานนั้นท่านจะต้องแย่งกันเป็นเจ้าของ ไม่ใช่แย่งกันไม่รับเป็นเจ้าของ ทุกเรื่องถ้าหากว่าเราแย่งกันเป็นเจ้าของจะเป็นสิ่งที่ดี จะทำให้งานนั้นมีคนดูแล มีคนเอาใจใส่ ผมอยากให้ส่วนราชการเล็กลง ๆ ไม่ได้หมายความว่าขนาดคนเล็กลง แต่หมายถึงการจัดโครงสร้างองค์กรที่ชั้นการบังคับบัญชามีความคล่องตัว เหมือนกับองค์กรที่ไม่ใหญ่

นโยบายสำคัญและเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการสานต่อ

๑. นโยบายการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในระดับรากหญ้าและการสร้างหลักประกันให้กับสังคม

๑.๑ นโยบายการพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อย การดำเนินนโยบายนี้เป็นไปด้วยดีแต่เป็นห่วงการฟื้นฟูเกษตรกรหลังพักชำระหนี้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ขณะนี้กระทรวงเกษตร ฯ ได้ขอทำคลินิกทางเกษตรที่อยู่ตามตำบลต่าง ๆ เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำกับเกษตรกรในการปรับโครงสร้างในการทำมาหากินของเขาในด้านเกษตร เพราะไม่เช่นนั้นเขาก็ไม่รู้ว่าจะไปทางไหน ในที่สุดแล้วก็ทำให้เขาไม่สามารถที่จะกลับมาชำระหนี้ได้เมื่อครบ ๓ ปี ขณะนี้ก็ล่วงไปปีเศษแล้ว ก็อยากให้เร่งดำเนินการในเรื่องนี้ด้วย และอยากให้ ธ.ก.ส. กับกระทรวงเกษตร ฯ ได้ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะได้แก้ปัญหาคนที่ได้รับการพักหนี้ให้สามารถฟื้นฟูได้โดยเร็ว

๑.๒ นโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกโรค เป็นนโยบายที่ต้องทำต่อเนื่อง เพียงเท่านั้นคงไม่พอ เพราะฉะนั้น การปรับตัวอย่างต่อเนื่องก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในสถาบันการศึกษาที่ค่อนข้างจะมีปัญหาในเรื่องของโรงพยาบาลในการดูแลของมหาวิทยาลัย ผมเข้าใจปัญหาแต่อยากเรียนว่า วันนี้ต้องหันหน้าเข้าหากัน หาวิธีปรับเพื่อให้ปัญหานั้นลดน้อยลงไป การเปลี่ยนแปลงทุกอย่างจะไม่ให้มีปัญหาคงไม่ได้ ทางกองทัพเองก็ให้ความร่วมมือดีมาก ส่วนกระทรวงสาธารณสุขก็มีหน้าที่ในเรื่องนี้โดยตรง การดำเนินการบางเรื่องอาจติดขัดบ้าง เช่น ปัญหาการส่งผ่านคนไข้ ปัญหาการจัดสรรเงินที่ยังไม่ค่อยตรงเป้านักเพราะเนื่องจากระบบไอทีไม่เรียบร้อยดี และอีกเรื่องก็คือ การจัดสรรเงินขึ้นอยู่กับจำนวนคนจำนวนประชากร บางพื้นที่สิ่งอำนวยความสะดวกหรือโรงพยาบาลมีน้อย แต่จำนวนประชากรมีมากทำให้เกิดสัดส่วนที่ไม่เหมาะสมกัน คือจะได้เงินมากและเงินจะเหลือ ในขณะที่บางพื้นที่มีโรงพยาบาลมากแต่จำนวนประชากรมีเท่า ๆ กับพื้นที่ที่มีโรงพยาบาลน้อย ก็ได้เงินน้อย ค่าใช้จ่ายสูง เรื่องนี้ก็ต้องใช้เวลาในการปรับสักระยะหนึ่ง ระหว่างนี้ขอให้ทุกฝ่ายอดทนและร่วมมือแก้ไขปัญหา ขอเรียนว่านโยบายนี้เป็นนโยบายที่ประชาชนชอบมาก พอใจมาก และเป็นนโยบายที่จริง ๆ แล้วในระยะยาวอาจจะ

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

เพิ่มงบประมาณของประเทศอีกไม่มากนัก เพราะปีแรก ๆ อาจเหมือนกับภาวะที่มันเคยอันไว้ เช่น บางคนป่วยหนักไม่กล้ามาโรงพยาบาลเพราะไม่มีเงิน เมื่อรัฐบาลมีนโยบายนี้ขึ้นมา ก็มาขอรับการรักษากันมาก เพราะฉะนั้นในปีแรกและปีที่สองค่าใช้จ่ายก็จะสูง แต่ปีต่อไปก็จะดีขึ้น และในอนาคตข้างหน้า โรงพยาบาลก็จะไปเน้นเรื่องของการป้องกันมากขึ้น โรงพยาบาลก็จะมีส่วนเข้าไปร่วมกับชุมชนในการให้ชุมชนรักษาสุขภาพ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนป่วยน้อยลง ค่าใช้จ่ายก็จะลดลง สุขภาพของประชาชนก็จะดีขึ้น ผมเองเน้นเรื่องกีฬา ได้ให้การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมพลศึกษา ไปช่วยกันหาทางส่งเสริมให้คนเล่นกีฬา ออกกำลังกาย มาก ๆ เพราะจะทำให้สุขภาพแข็งแรงขึ้น ฉะนั้นการแก้ไขปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายก็จะดีขึ้นจะเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ผมอยากเรียนว่าเวลาเปลี่ยนแปลงอะไรซับซ้อนอะไรก็ตาม ในเบื้องต้นก็อาจจะยังเป็นปัญหาบ้าง ข้อสำคัญคืออย่าไปตกใจแล้วก็ไปกลัวปัญหา เราจะต้องถือว่าปัญหาเป็นความท้าทาย ก็อยากจะขอให้ท่านทั้งหลายซึ่งเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัดที่ถือว่าเป็นหัวหน้าส่วนราชการต้องคอยไปช่วยเหลือให้กำลังใจทางภาคประชาชนและทางด้านสาธารณสุข มีปัญหาอยากขอให้แจ้งให้ทราบ เพื่อเราจะช่วยกันแก้ไข นโยบาย ๓๐ บาท เป็นนโยบายที่ขอยืนยันอีกครั้งว่า ทำการสำรวจก็ครั้ง ๆ ก็เป็นนโยบายที่ประชาชนชอบมาก มากกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ อาจจะมีประชาชนบางส่วนที่สามารถที่จะจ่ายเงินได้ แต่เมื่อรัฐบาลไปให้บริการพิเศษก็อาจจะมีความรู้สึกว่าเป็นผู้มีสิทธิพิเศษลดลงก็อาจมีบ้าง แต่ก็ถือว่าเราต้องให้การบริการขั้นพื้นฐาน (basic service) แก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน

๑.๓ นโยบายธนาคารประชาชนเพื่อคนจน ธนาคารออมสินทำได้ค่อนข้างดี แต่ยังมีปัญหาเรื่องประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึง เพราะว่าคนไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนจนหรือคนทำมาหากินนั้น ไม่ได้ฟังข่าวสาร การรับรู้จึงยังไม่ค่อยทั่วถึง จึงอยากจะขอให้ฝ่ายปกครองกับธนาคารทำการประชาสัมพันธ์ให้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มข้าราชการทหาร ตำรวจ ซึ่งมีข้าราชการจำนวนมากที่เพิ่มสวัสดิการของตัวเองโดยไปประกอบอาชีพเสริม ก็ให้เขารู้ว่าแหล่งเงินกู้ของประชาชนมี ซึ่งสามารถกู้โดยไม่มีอะไรค้ำประกัน และไม่ต้องเสียดอกเบี้ยแพง ๆ ก็จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อน และสร้างโอกาสให้เขาในการที่จะทำมาหากินได้มากขึ้น

ที่ผ่านมามาธนาคารออมสินได้ปล่อยกู้ไปแล้ว ๓๖๐,๐๐๐ ราย เป็นเงินที่ปล่อยกู้ไปแล้ว ๔,๖๐๐ ล้านบาท หนึ่งปีที่ผ่านมาประชาชนชำระคืนมาแล้ว ๒,๑๐๐ ล้านบาท เหลือ Outstanding Loan อยู่เพียง ๒,๕๐๐ ล้านบาท และมีเงินฝาก ๑,๒๐๐ ล้านบาท แสดงว่ารัฐจ่ายเงินจริง ๆ ๑,๓๐๐ ล้านบาทเท่านั้น เพราะฉะนั้นการดำเนินการของธนาคารออมสินในเรื่องนี้ค่อนข้างจะประสบความสำเร็จมาก ดอกเบี้ยที่ได้รับก็คุ้มค้ำกับหนี้เสียที่เกิดขึ้นซึ่งมีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับอย่างอื่น จึงอยากจะให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งหลายประชาสัมพันธ์ให้บรรดาครอบครัวข้าราชการชั้นผู้น้อยที่ยังเป็นหนี้ในการกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยสูงได้ทราบ ขอให้ฝ่ายปกครองช่วยกันกับธนาคารออมสินในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่มีความจำเป็นและไปใช้บริการดอกเบี้ยแพง ๆ นั้น ให้หันมาใช้บริการตรงนี้ได้

๑.๔ นโยบายกองทุนหมู่บ้าน นโยบายนี้ดำเนินไปด้วยดี จากการทำวิจัยพบว่า มีจุดเสียอยู่บ้าง แต่ก็ไม่มาก แต่เวลาถูกนำมาขยายผล มักจะนำจุดเสียมาขยายผลมากกว่าจุดดี ในการดำเนินการในเรื่องกองทุนหมู่บ้านนี้ ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและฝ่ายปกครองช่วยสอดส่องดูแลว่ามีอะไรที่สมควรจะต้องปรับปรุงแก้ไข สำนักงานรัฐมนตรีพร้อมจะเป็นศูนย์กลางรับข้อเสนอแนะจากทุกจังหวัด

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

และทุกส่วนราชการ โดยจะมีเจ้าหน้าที่เฉพาะในการที่จะรับเรื่องและไปแยกงานแต่ละเรื่องเพื่อไปปรับปรุงแก้ไข ผมเองมีเวลามาก ผมเป็นนายกรัฐมนตรีที่ไม่ค่อยมีงานทำมาก เนื่องจากผมกระจายงานหมด ผมมีแพ้มเซ็นวันหนึ่งไม่เกินครึ่งชั่วโมง รับรองน้อยกว่าอธิบดีแน่นอน เพราะว่ารองนายกรัฐมนตรีของผมรับภาระหนักทุกคน ผมจะเป็นคนที่กำกับเรื่องยุทธศาสตร์และเฝ้ามองปัญหาของประเทศ หากมีอะไรที่จะต้องเข้าไปดูแลเป็นพิเศษจึงจะเข้าไป ถ้าไม่จำเป็นที่จะต้องเข้าไปดูแลเป็นพิเศษ ก็จะดูยุทธศาสตร์ในภาพรวม และจะประสานการทำงานของรัฐมนตรีเป็นหลัก เพราะฉะนั้นผมจึงมีเวลาที่จะดูสิ่งที่เป็นปัญหาของประเทศเพื่อแก้ไข ถ้าหากท่านจะมีรายงานเรื่องใดส่งถึงผมก็ขอให้ส่งมาได้ อย่างกรณีเมื่อครั้งที่ผมไปติดตามเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง ฯ สนพระทัยคือเรื่องการแก้ไขปัญหาแม่น้ำบางปะกงเน่าเสียเนื่องจากมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงไปนั้น ก็ปรากฏว่า หลังจากไปมาแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทราทำรายงานความคืบหน้ามาให้ผมได้ทราบโดยตลอด จึงอยากจะขอให้ท่านทั้งหลายได้รายงานให้ผมได้รับทราบเรื่องต่าง ๆ ด้วย โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นนโยบายหลัก ๆ ถ้ามีปัญหา พบปัญหาที่ไหนที่ผมควรจะรู้ ก็ขอให้บอกด้วย

ปัญหาของกองทุนหมู่บ้านก็มีบ้างที่นำเงินไปใช้ในทางที่ผิด และก็มียูบง้างที่กรรมการหมู่บ้านไม่ทราบจะจัดสรรงบประมาณอย่างไรก็ใช้วิธีการก็มี แต่ในที่สุดแล้วทุกอย่างจะลงตัวทุกอย่างจะปรับตัวขึ้นมาเอง วันก่อนผมไปที่จังหวัดสมุทรปราการก็มีคนหนึ่งกู้เงินกองทุนหมู่บ้านไป ๒๐,๐๐๐ บาท ไปทำน้ำแฉก้วยกับน้ำมะพร้าวบรรจุขวดพลาสติก เขาบอกว่าเขาได้กำไรเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท และบอกว่าชีวิตสบายแล้ว เพราะฉะนั้นการให้โอกาสกับคนจนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

ในเรื่องของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นการให้เงินเขาแล้ว ก็ให้เขาใช้ความชำนาญ ใช้ทักษะ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ผลิตสินค้าขึ้นมา ขอย้ำอีกครั้งว่า ต้องเป็นทักษะของท้องถิ่น ต้องเป็นทรัพยากรที่อยู่ในท้องถิ่น ต้องเป็นบริการที่อยู่ในท้องถิ่น ไม่ใช่ไปเอาไปซื้อของจากที่อื่นแล้วมาทำแค่การบรรจุหีบห่อ หรือ Packaging แต่ควรจะให้ใช้ทักษะที่มีอยู่ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เกิดเป็นสินค้าขึ้น การจัดงานขายสินค้าตามโครงการนี้แต่ละครั้งยอดขายดีมากก็ทำให้ชาวบ้านตื่นตัว และวันนี้กรมการพัฒนาชุมชนได้ประมาณการตัวเลขว่า ปีนี้น่าจะขายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้ถึง ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งขายไปแล้วได้ประมาณ ๗,๐๐๐ ล้านบาท ยังไม่ครบปี ก็น่าจะเกิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท จากเดิมที่ขายได้เพียง ๒๐๐ กว่าล้านบาท ผมก็อยากจะฝากส่วนราชการทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายปกครองให้เข้าไปช่วยดูแล ผมตั้งใจที่เราจะมีสิ่งที่เป็นองค์ความรู้ของเราอยู่มาก แต่การเชื่อมโยงกับชุมชนและสังคมก็เป็นหัวใจสำคัญ อยากให้ท่านทั้งหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาทั้งหลาย ท่านมีบุคลากรที่มีความรู้ทางทฤษฎีทางวิชาการมาก แต่ทำอย่างไรจึงจะสามารถเชื่อมโยงกับผู้ที่ใช้ชีวิตประจำวันให้เกิดศาสตร์และศิลป์ด้วยกัน สิ่งที่เป็นจุดอ่อนของหลายประเทศ โดยเฉพาะของประเทศที่กำลังพัฒนา ก็คือไม่สามารถนำองค์ความรู้ที่เป็นสินทรัพย์สำคัญของประเทศในยุคนี้เข้าไปเชื่อมต่อหรือไปถ่ายทอดให้กับชุมชนได้ แต่หลังจากที่ผมได้เรียกร้องเมื่อปีที่แล้ว วันนี้ผมเริ่มเห็นความเป็นไปได้ของเราที่จะทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ให้เป็นจริงขึ้นมาเรื่อย ๆ ก็อยากให้ทำมากขึ้น เพื่อให้สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของเราขายได้มากขึ้น สำหรับในเรื่องของโอกาสในการขาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ รับสั่งเรื่อง Golden Place ของพระองค์ท่านว่าเป็นร้านเล็ก ๆ แต่หน้าร้านเปิดโอกาสให้ชาวบ้านเอาของมาขาย ทำให้ชาวบ้านมีรายได้ อย่างวันเสาร์ - อาทิตย์ ร้าน Golden Place ที่อำเภอหัวหินขายได้

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

วันหนึ่ง เฉพาะส่วนของชาวบ้านที่วางขายข้างหน้า ขายได้วันละประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท พระองค์ท่านรับสั่งว่าถ้าใครจะเอาแบบจำลองนี้ เอาแบบตัวอย่างนี้ไปทำที่ไหนก็จะพระราชทานให้ไปทำได้ จะทำให้มี outlet หรือแหล่งจำหน่ายขายของของชาวบ้าน ชาวบ้านมีที่ขายของ ผลิตได้ก็มีที่ขาย นั่นคือครบวงจร ก็จะทำให้เขามีรายได้ดีขึ้น จึงอยากจะให้ท่านทั้งหลายที่มีแหล่งที่จะเปิดให้เขาขายของได้ ได้ช่วยกันคิดช่วยกันหามาสนับสนุน อยากจะให้ส่วนราชการทั้งหลายได้คุยกันเหมือนเราอยู่ในองค์กรเดียวกันเพราะจริง ๆ แล้วเราก็อยู่ในองค์กรเดียวกัน คือองค์กรประเทศไทย ถึงแม้ท่านจะอยู่คนละกรม แต่แหล่งหรือสถานที่อำนวยความสะดวกที่ท่านมีอยู่ก็สามารถนำมาร่วมมือกันเพื่อให้เป็นที่ขายของให้ชาวบ้านได้มากที่สุด โดยเฉพาอย่างยิ่งเป็นของหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ แล้วถ้าหากเป็นไปได้ก็ขอให้ท่านคิด Product Champion ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ดี ซึ่งขณะนี้ผมกำลังให้หาสถานที่ที่จะทำเป็น Permanent Show room หรือสถานที่แสดงสินค้าแบบถาวรให้กับสินค้า Product Champion ของหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ทั้งในกรุงเทพฯ และในต่างประเทศด้วย ก็จะทำให้ผู้ผลิตมีที่ขายแล้วก็ได้รายได้มากขึ้น วันนี้หากรัฐบาลนี้ไม่ได้กระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศตั้งแต่วันแรกที่เข้ามาทำงาน การเกิดเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายนปีที่แล้ว ก็คงจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของเรามากที่สุด เพราะเศรษฐกิจหลายประเทศติดลบ เนื่องจากฝั่งการส่งออกอย่างเดียว ความต้องการของโลกลดลง การส่งออกจึงหดตัวตามหมดทุกประเทศ ยกเว้น ประเทศจีน เมื่อการส่งออกหดตัวหมด หากเราพึ่งพาการส่งออกอย่างเดียวก็จะทำให้ตัวเลขดัชนีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเราติดลบแน่ แต่ปรากฏว่าเราสามารถทำให้อยู่ในระดับ +๑.๘ และปีนี้ประมาณว่าจะ เป็น +๓.๖ ธนาคารโลกก็ปรับตัวเลขการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย จากเดิมแค่ +๑.๘ เป็น ๓ - ๓.๕ ในขณะที่ IMF ปรับจาก ๒.๕ เป็น ๓.๒ Goldman Sach ปรับจาก ๒.๕ เป็น ๔ สำหรับเราเองประมาณการไว้เป็น ๓ - ๓.๕ แต่ผมยังมั่นใจว่า จะพยายามทำให้ได้ ๔ และปีหน้าจะพยายามทำให้ได้มากกว่า ถ้าถามว่าพอใจไหม ตอบได้ว่าไม่พอใจ ถ้าเศรษฐกิจไทยยังเจริญเติบโตต่ำกว่า ๕ ผมยังไม่พอใจ ผมจะต้องให้เกิน ๕ อีกสักครู่ผมจะเสนอวิธีคิดอย่างหนึ่งให้ท่านช่วยกันคิดและร่วมมือกัน

๑.๕ การสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

เศรษฐกิจชุมชนเป็นเรื่องของชาวบ้านที่อยากจะขอเน้นมากเป็นพิเศษ เพราะว่าเรามีหน้าที่ทำให้ชาวบ้าน ขณะนี้กฎหมายวิสาหกิจชุมชนก็ยังไม่แล้วเสร็จดี แต่ก็ได้พยายามจะเร่งดำเนินการ เพราะต้องการส่งเสริม เมื่อมีโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แล้ว การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจะทำให้ง่ายขึ้น คล่องตัวขึ้น และก็จะ เป็นประโยชน์กับชาวบ้านมาก เรื่องสุราหมักได้อนุมัติไปแล้ว แต่เรื่องของสุราแช่ยังไม่ได้อนุมัติไป อย่างไรก็ตามการศึกษาเรื่องนี้คืบหน้าไปมาก แนวโน้มมีความเป็นไปได้ ก็คงต้องเรียนว่าเราจะพยายามกำหนดกติกาที่ให้ประชาชนใช้ความพอดีของความรู้ที่ถ่ายทอดกันมาให้เกิดประโยชน์โดยที่ไม่เป็นผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพพลานามัยของเขา กำลังพยายามจะทำตรงนี้ให้เกิดความพอดี แต่ต้องยอมรับว่าคนไทยเรามีฝีมือ อย่างเช่นเหล้าไวน์แดงที่ทำจากหมากเม่าของจังหวัดสกลนคร ที่เป็นลูกสีแดงคล้ายมะเขือของจังหวัดเชียงใหม่ก็นำไปทำเป็นไวน์ส่งประกวดที่บรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ได้รับรางวัลเหรียญทองแดงประเภทความคิดสร้างสรรค์ เพราะฉะนั้นในเรื่องเศรษฐกิจชุมชนเราก็ต้องช่วยกันส่งเสริมให้เข้มแข็ง มิฉะนั้นชาวบ้านก็จะไม่มีรายได้เพียงพอ ทุกวันนี้เราไปเน้นเรื่องของเกษตรอย่างเดียวก็อาจมี

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

รายได้ไม่พอเพียง เพราะว่าการทำการเกษตรขึ้นอยู่กับฤดูกาล นอกฤดูกาลแล้ว เขาควรจะมีรายได้เสริม การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจึงเป็นหัวใจสำคัญ

๑.๖ การส่งเสริมผู้ประกอบการ

วันนี้ประเทศไทยเราต้องสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่เพราะขณะนี้มันนักศึกษาที่จบการศึกษาปีหนึ่งหลายแสนคน แต่ถ้าผู้ประกอบการใหม่ไม่เกิดขึ้น ความสามารถในการจ้างงานของคนที่จบแต่ละรุ่นจะไม่พอเพียง เพราะฉะนั้นการจ้างผู้ประกอบการใหม่ก็คือสร้างคนที่จบใหม่ก็ดี จบมานานแล้วก็ดี มาเป็นคนสร้างงานเพื่อจะให้มีคนมาทำงานได้มากขึ้น ในต่างประเทศเรื่องของผู้ประกอบการใหม่ หรือ New Entrepreneur ถือเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างเศรษฐกิจยุคใหม่ เพราะฉะนั้นเราต้องเปิดโอกาสให้คนได้เป็นผู้ประกอบการมากขึ้น ที่ประเทศจีนได้เริ่มต้นในปีนี้เอง ประธานาธิบดี จู หง จี ได้ให้ข้าราชการที่อายุ ๕๕ ปีขึ้นไป อยู่บ้าน กินเงินเดือนเฉย ๆ ใครสนใจที่จะเป็นผู้ประกอบการเขาก็มีเงินให้กู้ได้ คนเหล่านี้แทนที่จะมาเป็นข้าราชการก็ไปสร้างงานให้คนมีงานทำ เขาเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ที่ผ่านมา เพราะเขาอยากให้คนรุ่นใหม่ได้เข้ามาช่วยทำงาน ที่กล่าวมานี้ไม่ได้หมายความว่า จะเลียนแบบ เพียงอยากบอกว่า การสร้างผู้ประกอบการนั้นสร้างได้ทุกระดับ เช่นการออกจากข้าราชการไปเป็นผู้ประกอบการ นักศึกษาเรียนจบใหม่ ๆ ก็เป็นผู้ประกอบการได้ บางทีคนที่เป็นลูกจ้างตงงานมากก็เป็นผู้ประกอบการ เขาจะเปิดโอกาสให้สร้างผู้ประกอบการมาก ๆ เมื่อเกิดมาก ๆ ก็จะมีฐานภาษีที่ใหญ่ขึ้น คนเสียภาษีก็จะมากขึ้น GDP ของประเทศก็โตขึ้น รัฐบาลก็มีรายได้มากขึ้น สามารถให้เงินเดือนข้าราชการได้สูงขึ้น สามารถทำให้ข้าราชการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีเครื่องมือเครื่องมือในการบริหารในการทำงานที่ดีขึ้น นั่นคือสิ่งที่จะเกิดขึ้นเป็นลูกโซ่กันหมด เพราะฉะนั้นการสร้างผู้ประกอบการใหม่ก็จะเป็นหัวใจของการพัฒนาเศรษฐกิจในช่วงต่อไปนี้ รวมถึงการพัฒนาบทบาทที่สำคัญของธนาคาร SMEs ซึ่งกฎหมายในเรื่องนี้ก็ได้ผ่านไปแล้ว โครงการสินเชื่อห้องแถวของธนาคารออมสินก็ทำได้ดี รวมถึงการที่รัฐบาลจะพยายามช่วยเหลือบรรดาร้านค้าปลีกทั้งหลายเพื่อไม่ให้ปิดตัวเองไป ก็ได้ทำระบบจัดซื้อรวม ให้สินเชื่อรวม และก็นำสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ มาป้อน รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้กระทรวงพาณิชย์ไปแล้วแต่ต้องขอความร่วมมือจากกระทรวงอื่นด้วย ในระดับบน รัฐบาลก็จะพยายามเร่งเรื่องการปรับโครงสร้างหนี้ การทำให้การทำงานของบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย หรือ TAMC มีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น เรื่องของธนาคารวันนี้ต้องยอมรับว่าธนาคารเรายังไม่ค่อยกล้าปล่อยเงินสินเชื่อ เราจะต้องปรับธนาคารของรัฐให้เป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาเพื่อกระตุ้นสิ่งที่ธนาคารภาคเอกชนไม่กล้าทำให้เข้มแข็งขึ้น วันนี้ระบบธนาคารก็คงต้องพัฒนาโดยให้นำโดยธนาคารของภาครัฐ เราจะมีธนาคารอิสลามซึ่งขณะนี้กฎหมายก็ผ่านแล้ว ทั้งนี้เพื่อที่จะให้เกิดการ mobilize เงินอย่างเต็มที่

๒. นโยบายเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ในประเทศ

อีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องทำกันในปีนี้ เริ่มทำ เริ่มคิด ซึ่งผมได้มอบหมายให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาแล้วก็คือ การที่ประเทศไทยเรามีสินทรัพย์อยู่มากแล้วก็ไม่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์ ภายใต้ระบบทุนนิยม ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Capitalism มาจากคำว่า Capital หรือทุน ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายมีปัญหาตรงที่ไม่สามารถเอาสินทรัพย์มาทำเป็นทุนได้ จึงทำให้ประเทศที่กำลังพัฒนาก็ดี คนจนก็ดี ไม่สามารถที่จะเข้าหาแหล่งเงินได้เพราะไม่มีสินทรัพย์ที่สามารถนำมาเป็นทุน เพราะฉะนั้นต่อไป

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

นี่เรากำลังจะให้ความสำคัญกับเรื่องของกระบวนการเอกสารสิทธิ์ทั้งหมดว่า ประการแรกเรื่องของการให้ที่ดินทำกินและออกเอกสารสิทธิ์แล้วนำเอกสารสิทธิ์นั้นมาใช้เป็น Collateral ได้แค่ไหนอย่างไร ประการที่สอง การออกเอกสารบางอย่างให้กับผู้ที่มีสินทรัพย์เพื่อสามารถนำแสดงความสามารถมีสินทรัพย์ไปใช้เป็นหลักประกันกับธนาคารได้ ซึ่งจะทำให้คนเข้าหาแหล่งทุนได้มากขึ้น ก็จะมีโอกาสได้ขยายการทำมาหากินของตัวเองได้มากขึ้น การกู้เงินทำได้ง่ายขึ้นเพราะมีเอกสารมีหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของทรัพย์สินบางอย่าง ประการที่สาม การเอาสิ่งที่มีอยู่ใต้ดินทั้งหลายขึ้นมาอยู่บนดิน ก็คือธุรกิจที่ไม่ได้มีการจดทะเบียน จะเร่งให้มีการเชิญชวนให้เกิดการจดทะเบียน เพราะว่าอย่างน้อยทุกคนที่ประกอบอาชีพจะต้องมีทะเบียน ทะเบียนเหล่านี้จะสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้เนื่องจากการปล่อยสินเชื่อในระยะหลังสามารถจะปล่อยสินเชื่อให้ได้โดยไม่ต้องไม่มีหลักประกัน แต่อย่างน้อยก็ให้รู้ว่าผู้ขอสินเชื่อเป็นผู้ประกอบอาชีพ นายดีโซโตซึ่งเคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของประเทศเปรูก็ทำเรื่องนี้มาแล้ว ประเทศอียิปต์ภายหลังก็เปลี่ยนจากเมื่อก่อนนี้ถ้าใครจะเปิดร้านขายก๋วยเตี๋ยวหรือขายขนมปังต้องใช้เวลาทั้งสิ้น ๗๐๐ วัน จึงจดทะเบียนได้ ระหว่าง ๗๐๐ วันนั้นเจ้าหน้าที่รัฐก็มาเอาขนมไปกินฟรี แล้วก็จ่ายเงินให้บ้าง นั่นคือสิ่งที่เป็นปัญหาของประเทศกำลังพัฒนา แล้วเขาก็หันมาดูว่าความจริงแล้วเงินทุนจากต่างประเทศที่เข้ามาสู่ประเทศเขาเมื่อรวมกันแล้วน้อยกว่าหลายเท่าของสินทรัพย์ของคนจนที่มีอยู่ในประเทศแต่ไม่สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ ประเทศไทยก็เช่นกัน ผมเชื่อว่าวันนี้สินทรัพย์ของคนจน สินทรัพย์ของนักธุรกิจที่ประกอบกิจการเล็ก ๆ ที่ไม่สามารถนำมาเป็นหลักประกันในการกู้เงินจากธนาคารเพื่อที่จะขยายธุรกิจตัวเองหรือขยายโอกาสให้กับตัวเองนั้นยังมีอยู่มาก และมากกว่าเงินลงทุนจากต่างประเทศแน่นอน เพราะฉะนั้นสองปีต่อไปเราจะทำเรื่องนี้ เราจะดูกันให้ละเอียดว่าควรจะทำอะไรแค่ไหน ซึ่งผมได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรับไปช่วยกันพิจารณาทั้งระบบ ถ้าหากเราสามารถทำให้เศรษฐกิจที่ไม่มีระบบบัญชี เข้ามาเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีบัญชีได้ GDP ของประเทศจะโตขึ้นกว่านี้ และการขยายโอกาสก็จะเกิดขึ้น คนที่เคยอยู่สหรัฐอเมริกาจะรู้ว่าคนแม็กซิกันก็ดี คนไทยก็ดี ที่ไปอยู่สหรัฐอเมริกาประเภทไม่มีอะไรเลยนอกจากกระเป๋าใบเดียวกับเงินอีกเล็กน้อยไปเสียค่าเช่าอพาร์ทเมนท์เพื่ออยู่อาศัย แล้วก็ทำงานโดยไม่มีเครดิต ไม่มีหลักทรัพย์ แต่สักพักหนึ่งก็เริ่มซื้อรถได้ เมื่อซื้อรถก็มีรายงานย้อนหลังของการชำระหนี้ ก็สามารถไปซื้อเครื่องซักผ้า พอชำระหนี้เครื่องซักผ้าได้ ก็เริ่มมีรายงานย้อนหลังอีกกว่าชำระหนี้ได้ ก็ไปซื้อบ้านได้ นี่คือการที่ระบบธนาคารของเขา และระบบของการมีเอกสารบางอย่างเพื่อยืนยัน ส่งเสริมให้คนได้สร้างตัวเอง แล้วผลสุดท้ายไม่มีคนจน เพราะฉะนั้นสองปีต่อไปนี่คือเวลาที่เราจะทำเรื่องนี้

สำหรับเรื่องสินทรัพย์ของประเทศที่ราคาลดลง ตั้งแต่ในช่วงที่มีการขายสินทรัพย์ปรส. ราคาต่ำและวิกฤตเศรษฐกิจ ที่ทำให้ต้องมีระบบการขายสินทรัพย์ออกไป จึงทำให้ราคาสินทรัพย์ของเราราคาถูก ฉะนั้นรัฐบาลจึงต้องกระตุ้นให้ราคาสินทรัพย์สูงขึ้น โดยการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ เริ่มจากการให้สวัสดิการแก่ข้าราชการที่ไม่มีบ้านอยู่ให้ซื้อบ้านโดยไม่มีเงินดาวน์ แล้วก็ต่อมาก็ขยายไปยังพนักงานรัฐวิสาหกิจ เมื่อใดที่เรามีความมั่นใจว่าสินทรัพย์วันนี้ราคาเพียงร้อยละ ๗๐ ของอีกสักหนึ่งปีข้างหน้า เมื่อนั้นแม้กระทั่งภาคประชาชนก็ไม่จำเป็นต้องมีเงินดาวน์ เพราะเขาผ่อนไปหนึ่งปี แสดงว่าส่งเงินดาวน์ไปแล้วร้อยละ ๓๐ เพราะปีหน้าราคา ๑๐๐ อันนี้ก็กระตุ้นตลาดขึ้น เพราะฉะนั้นวันนี้รัฐบาลจะเน้น

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

เรื่องเศรษฐกิจมาก เพราะว่าหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจ ถ้าเราไม่เน้นเศรษฐกิจ ก็ไม่มีทางที่จะแก้ปัญหาอะไรได้ ท่านทั้งหลายอยากจะซื้ออุปกรณ์อะไรต่อมิอะไรก็ไม่มีเงิน เมื่อเศรษฐกิจไม่ดีทำให้เก็บภาษีไม่ได้ ส่งผลให้ประเทศไม่มีรายได้ด้วย จึงต้องทำพร้อม ๆ กันหมด ทำให้ประชาชนมีเงิน ร้านค้าขายของได้ ร้านค้าเสียภาษีได้ รัฐบาลก็มีรายได้จากภาษี เมื่อมีรายได้จากภาษียก็สามารถนำมาบริหารประเทศ มาช่วยคนที่ยังไม่มีกำลังให้เข้มแข็งขึ้นได้ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นลูกโซ่ที่ต้องทำต่อไป วันนี้รัฐบาลจึงกระตุ้นภาคก่อสร้างให้พร้อม แล้วก็เริ่มกระตุ้นภาคก่อสร้าง โดยจะเน้นเรื่องของการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ที่จำเป็น จึงขอให้ท่านทั้งหลายให้ความสำคัญกับการก่อสร้างในสิ่งที่จำเป็น เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ขอเน้นอีกครั้งว่าถ้าจำเป็นถึงแม้ดูเหมือนว่าไม่มีงบประมาณ แต่จริง ๆ แล้วจะมีงบประมาณให้ เช่น การสร้างสนามบินสุวรรณภูมิ โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่เข้าไปสู่สนามบินสุวรรณภูมินั้นจำเป็นต้องทำ และต้องทำให้สอดคล้องกันในเวลาเดียวกัน เรื่องนี้เรามีงบประมาณให้ดำเนินการได้ และต้องดำเนินการ แต่เรื่องของการเชื่อมถนนบางนา หรือโครงการ S1 นั้น มีงบประมาณให้ แต่ไม่ใช่เงินที่เสนอมานี้ เพราะตามวงเงินที่เสนอมานั้นถึงอย่างไรก็ไม่ให้สร้าง เพราะว่าไม่มีทางขึ้นลงหรือทางเชื่อมต่ออย่างที่เราเรียกว่า Ramp และ Interchange ราคาก่อสร้าง ๑ กิโลเมตร ไม่ควรเกิน ๔๕๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นราคากลางทั้งหลายของการก่อสร้างจะต้องปรับปรุงแก้ไข ผมจะให้วิศวกรภายนอกเข้าไปปรับราคากลางทั้งหลาย ส่วนราชการใดที่ตั้งราคากลางไว้สูงเกินไป แล้วหัวหน้าส่วนราชการไม่ดูแลตรงนี้ ผมจะ presume innocent คือสันนิษฐานว่าสุจริตไม่ได้ ผมจะไม่สามารถ presume innocent before proven guilty คือสันนิษฐานว่าสุจริตโดยยังไม่อาจพิสูจน์ได้แน่ชัดว่าผิด แต่ผม presume guilty before proven innocent คือสันนิษฐานว่าผิดก่อนที่จะได้ความแน่ชัดว่าสุจริต เพราะฉะนั้นหัวหน้าส่วนราชการต้องไปทบทวนเรื่องราคากลาง อย่าตั้งโดยที่ไม่ได้ตรวจสอบ

๓. นโยบายด้านการต่างประเทศ

๓.๑ การดำเนินนโยบายกับประเทศเพื่อนบ้าน

ผมขอเรียนเรื่องการดำเนินนโยบายกับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากขณะนี้ การเผยแพร่ข่าวสารที่อาจจะทำให้เข้าใจผิด นโยบายของประเทศไทยต่อประเทศเพื่อนบ้านชัดเจน ว่าเรา ส่งเสริมความเป็นมิตรประเทศที่ดีต่อกันระหว่างเรากับประเทศเพื่อนบ้าน นโยบายคือไม่ไปแทรกแซงกิจการ ภายในของใคร แล้วก็ไม่ต้องทำให้เกิดความไม่สงบสุขขึ้นในภูมิภาค แต่แน่นอนว่าเราต้องรักษาอธิปไตยของ เรา หน้าที่ของทหารก็ชัดเจนคือการปกป้องรักษาอธิปไตยของชาติ แต่ถ้าไม่ได้เป็นการล่วงละเมิดอำนาจอธิปไตย ก็ต้องถือว่ามิตรประเทศคือมิตรที่พึงจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วยความตรงไปตรงมา ขณะนี้ เราไม่มีปัญหากับประเทศกัมพูชาและลาวเลย เพราะเขาไม่มีปัญหาชนกลุ่มน้อย แต่ด้านพม่า มีชายแดน ยาว แล้วเขามีปัญหาชนกลุ่มน้อย จึงอาจมีการกระทบกระทั่งกันบ้าง เราจะต้องส่งเสริมให้เกิด National Reconciliation คือ ความผสมกลมกลืนหรือความสอดคล้องต้องกันกับประเทศพม่าเพื่อทุกอย่างจะได้กลับสู่ สันติเร็วที่สุด และปัญหาเสพติดก็จะเบาบาง ปัญหาเรื่องของการลักลอบเข้าเมืองที่ผิดกฎหมายก็จะเบาบาง ถ้าสังเกตดูจะเห็นว่าประเทศอื่นมีการลักลอบเข้าเมืองน้อยกว่าทางพม่าเพราะพม่าไม่สงบสุข และประเทศ อื่นมีการผลิตยาเสพติดน้อยกว่าทางด้านพม่า ก็เพราะพม่ายังไม่สงบ เพราะฉะนั้นความสงบสุขของประเทศ เพื่อนบ้านจึงเป็นหัวใจของความสงบและความสันติของเราด้วย จึงอยากจะเน้นว่านโยบายต่อประเทศ เพื่อนบ้านนั้นคือการรักษาสันติภาพความเป็นมิตรต่อกันอย่างตรงไปตรงมา ไม่แทรกแซงกิจการภายใน ซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้ทหารทำหน้าที่รักษาอธิปไตยอย่างเข้มแข็ง เด็ดขาด เรื่องนี้เป็น นโยบายชัดเจนและต้องแยกกันให้ชัด ทุกวันนี้ที่มีบางคนไม่เข้าใจก็ไปคิดว่าผมอ่อนแอ คนอย่างผมไม่อ่อนแอ แต่ผมเป็นคนซึ่งยึดหลัก ถ้าอยู่ในหลักก็ไม่มีปัญหา ออกนอกหลักแล้วถึงอย่างไรก็ไม่ยอม หลักต้องชัดเจน ขอเรียนว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นไม่มีอะไรเลย จริง ๆ แล้วเป็นเรื่องที่ต้องปรับความเข้าใจในสิ่งที่เข้าใจไม่ถูกต้อง ให้เข้าใจตรงกันเท่านั้นเอง แล้วเชื่อว่าทุกอย่างไม่มีปัญหา ไม่ใช่เป็นปัญหาใหญ่ ความร่วมมือในเรื่องของ ยาเสพติดระหว่างเรากับพม่าถือว่าดีมากและพัฒนามาก ถ้าไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ชายแดนที่ผ่านมา ผม เชื่อว่าพม่าจะร่วมมือกับเราเรื่องยาเสพติดอย่างดี แล้วเขายืนยันว่าเขาจะจัดการเรื่องฝิ่น เรื่องไรฝิ่นซึ่งเดิม ตั้งใจจะจัดการให้หมดในปี ๒๐๐๕ เขาจะเร่งให้เร็วขึ้นเป็นปี ๒๐๐๓ จึงเป็นความร่วมมือที่ดีอยู่แล้ว อยาก จะให้ขอทุกฝ่ายมองย้อนไปดูที่ยุโรปว่า วิชาเขายังใช้ร่วมกัน พวก Schengen Country ถือ Schengen Visa เข้าไปได้ทุกประเทศ เขามีการ์ดใบเดียวไปไหนก็ได้หมด แต่ของเรามีปัญหาชายแดนแล้วก็ยังมีทหารไป เเผชิญหน้าตั้งกันเป็นแนว ขอให้พิจารณาดูว่าอะไรดีกว่ากัน บรรยากาศอย่างไหนจะดีกว่ากัน แต่ไม่ได้ หมายความว่าวันนี้จะต้องถอนทหารเป็นเพียงพูดให้ฟังว่าในที่สุดเราต้องพัฒนาไปสู่การมีบรรยากาศอย่างนั้น เพราะสังคมโลกเปลี่ยนไปแล้ว เมื่อสังคมโลกเปลี่ยนไปทหารจะช่วยชาติในการพัฒนาประเทศ และวันนี้ ทหารก็ได้ไปช่วยพัฒนาหลายที่และประสบผลสำเร็จดีมาก ประชาชนชื่นชมมาก เช่นโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริที่อำเภอปากพนัง ทหารได้เข้าไปช่วยกันขุดคลองที่ปากพนัง ปรากฏว่าชาวบ้านพอใจ ชื่นชม ทหารทำได้เร็ว สวยงาม ประณีตมากและประหยัดงบประมาณมาก หรือการที่ทหารไปขุดคูเมืองที่เชียงใหม่ ทำให้เทศกาลสงกรานต์ปีนี้ชาวบ้านได้เล่นน้ำใส ๆ ตอนนี้ทหารกำลังขุดคลองในกรุงเทพฯ ๆ หลายคลอง นี่คื อสิ่งที่ชาวบ้านชื่นชอบและทหารสามารถทำอะไรได้มาก กองทัพเองก็สามารถฝึกความแข็งแกร่งของตนเอง

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

ได้ การมีกองทัพคือ insurance ของประเทศ ต้องมี ต้องเข้มแข็ง แต่จะรบเมื่อถึงเวลารบ เมื่อไม่ถึงเวลารบ ก็คือพัฒนาประเทศร่วมกับส่วนราชการอื่น นั่นคือสิ่งที่ผมมีความชัดเจนตรงนี้ แต่ว่าบางครั้งมีคนนำประเด็น ไปปล่อยข่าวลือหลายเรื่องอย่างเช่นวันก่อนที่ผมไปพบประธานองคมนตรี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งปกติ จะไปพบท่านสองสามเดือนครั้งหนึ่ง เพราะว่าท่านเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์เป็นที่เคารพรักของพวกเรา เป็น นายกรัฐมนตรี ๘ ปี ประสบการณ์ท่านมากมาย ผมจะไปขอพบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับท่านเสมอ วันก่อนที่ผมไปพบได้พูดคุยกับท่านเรื่องบ้านเมือง เรื่องความยากจน เรื่องชายแดนก็คุยบ้าง แต่ไม่ใช่เรื่อง เดียว ใช้เวลาชั่วโมงกว่าในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ท่านก็ให้ข้อคิดดี ๆ หลายอย่าง แต่ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ไปรับข่าวจากคนอื่นมาเขียน ในทำนองว่าท่านโกรธ เรียกผมไปพบ ถ้าสื่อเป็นอย่างนี้ต่อไปนี้ จะเป็นเครื่องมือของคนที่ยากจะทำร้ายคนอื่น ผมจึงขอร้องว่าวันนี้ไม่ต้องรักผม ไม่ต้องรักรัฐบาล แต่ขอ ให้รักชาติ เอาชาติเป็นที่ตั้ง ถ้ารักชาติ เอาผลประโยชน์ของชาติเป็นที่ตั้งแล้ว ถ้าคิดว่าการดำเนินผมแล้ว ประเทศไม่เสียหายก็ทำได้ แต่ถ้าดำเนินผมแล้วประเทศชาติเสียหายกรณหยุดไว้ด้วย ผมไม่ใช่เป็นคนที่ ตะแคงไม่ได้ แต่ว่าผมเป็นคนที่มีคำนี้ถึงประเทศมาก เพราะผมทำหน้าที่นายกรัฐมนตรีและผมเองต้องเอา หน้าตามผมในฐานะนายกรัฐมนตรีไปพูดคุยกับผู้นำทั่วโลกเพื่อให้เกิดความเชื่อถือในนโยบายและประเทศไทย ผมเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีเพราะต้องการทำงานให้บ้านเมืองและท่านเองหลายคนทำงานร่วมกับผม คง รู้ว่าผมทุ่มเททุกอย่างเพื่อบ้านเมือง ขอให้เข้าใจว่าผมมีหัวใจเกินร้อยให้กับบ้านเมือง ขออย่าไปสนใจเรื่อง ของการขึ้นหรือข่าวลือในทางที่ผิด

๓.๒ การดำเนินนโยบาย Asia Cooperation Dialogue (ACD)

ในวันที่ ๑๘ - ๑๙ มิถุนายน นี้ จะมีการประชุม Asia Cooperation Dialogue ซึ่งเป็นความริเริ่มของรัฐบาลนี้ ผมได้ริเริ่มเรื่องนี้ขึ้นมาจากการที่เห็นสภาพว่า ประเทศในเอเชียได้ร่วมกัน ผลิตสินค้าและเทศินค้าไปขายนอกเอเชียในราคาถูก ๆ มีการตัดราคากัน ผลสุดท้ายคนจนก็ยังจนอยู่ เกษตรกรมีรายได้จากสินค้าที่ราคาต่ำลง และสิ่งที่เป็นฝีมือทักษะของคนไทยของคนเอเชียขายไม่ได้ราคา เพราะฉะนั้นผมจึงอยากให้เอเชียหันมารวมมือกัน เพื่อที่จะค้าขายระหว่างกัน ซึ่งตลาดเอเชียของเราใหญ่ มากประชากรของเอเชียรวมกันเกินครึ่งหนึ่งของโลก และที่สำคัญคือเงินสำรองระหว่างประเทศของเอเชีย มีเกินครึ่งหนึ่งของโลก หรือมีเท่ากับครึ่งหนึ่งของโลก แต่เอเชียนำเงินทั้งหมดที่มีอยู่ไปฝากไว้ที่ธนาคาร ตะวันตก แล้วเขาก็เอาเงินของเราบางส่วนกลับมาให้เราู้ บางช่วงบอกว่าสถานการณ์ไม่ดีไม่น่าเชื่อถือแล้วก็ นำเงินเรากลับ เศรษฐกิจเราก็ล้ม ผมจึงคิดว่าสมควรที่ประเทศในเอเชียจะต้องผนึกกำลังให้เป็นหนึ่ง เพราะ ประเทศในเอเชียถูกยุให้บาดหมางกันเป็นคู่ ๆ ผลสุดท้ายเอเชียไม่สามารถพูดจากันเองได้ ผมจึงริเริ่ม เสนอเรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อให้ประเทศในเอเชียได้ร่วมกันพูดจาปรึกษาหารือโดยที่ละวันเรื่องการเมืองทั้งหมด มาพูดเรื่องความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ทางวัฒนธรรม ทางสังคมแทน ซึ่งผมจะเชิญรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ หรือรัฐมนตรีเศรษฐกิจมาพูดคุยกัน วันที่ ๑๘ มิถุนายน ที่หัวหิน แล้ววันที่ ๑๙ มิถุนายน ก็จะเริ่มการประชุมหารืออย่างไม่เป็นทางการเฉพาะประเทศที่เริ่มก่อตั้งก่อน ซึ่งจะมีประเทศจีน อินเดีย ญี่ปุ่น ปากีสถาน เกาหลี และก็มีประเทศในอาเซียนบางประเทศ ประเทศในตะวันออกกลางก็มี ประเทศบาห์เรน กาตาร์ ปากีสถาน การทำเรื่องนี้จะทำให้เกิดการขยายความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจใน ภูมิภาค ขยายตลาดสินค้าของเรา อีกเรื่องที่สำคัญก็คือเราจะมีการลงนามในความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มี

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่องของ Free Trade Agreement กับประเทศที่สำคัญ ๓ - ๔ ประเทศ ได้แก่ ประเทศจีน อินเดีย ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย โดยจะเริ่มทีละกลุ่มหรือ sector ที่ทั้งเราและเขาไม่มีปัญหาก่อน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในลักษณะของการเป็นสถาบันรวมกลุ่มกันหรือ institutionalize ก่อนเบื้องต้น ขณะนี้กำลังเริ่มเจรจากระทรวงพาณิชย์ต้องทำงานหนักเป็นพิเศษ หากไม่ทันก็อาจจะต้องใช้ทีมงานวิชาการจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มาช่วยด้วย เพราะฉะนั้นทีมมหาวิทยาลัยทั้งหลาย อาจารย์ทั้งหลาย รัฐบาลนี้จะขอให้ท่านมีส่วนร่วมในการทำงานให้บ้านเมืองมากขึ้น

๓.๓ การดำเนินนโยบายเปิดตลาดในต่างประเทศ

นโยบายต่างประเทศของไทยต่อไปนี้จะเน้นเรื่องของการเปิดตลาดให้กว้างขึ้น เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์การผลิตเพื่อส่งออกไปขายทั่วโลก บางคนตกใจว่าการไปทำ Free Trade กับจีนเราจะไปสู้เขาได้อย่างไร ก็ขอเรียนอย่างนี้ว่า เรามีประชากร ๖๓ ล้านคน เขามีประชากร ๑,๓๐๐ ล้านคน เราผลิตด้วยคน ๖๓ ล้านคน ไปให้คน ๑,๓๐๐ ล้านคนใช้ แต่คนของเขามี ๑,๓๐๐ ล้านคน ผลิตมาให้คน ๖๓ ล้านคนใช้ ผลิตอย่างไร เขาก็มีคนละห้อง ก็คงรับประทานได้แค่นั้น แต่ห้องของเขามี ๑,๓๐๐ ล้านห้อง เพราะฉะนั้นผลิตอย่างไรก็ไม่เสียหาย เพียงแต่บางกลุ่มจะต้องปรับตัวบ้าง แต่มีเวลาให้ปรับตัวเพราะระหว่างการเจรจานั้นเราจะมีการพบปะกับภาคเอกชนเพื่อให้สามารถปรับตัวได้ตลอดเวลา

๔. นโยบายการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

นโยบายที่สำคัญอีกด้านหนึ่งก็คือการจัดการกับการเรียกร้องทั้งหลาย เวลานี้การเรียกร้องมีมากอาจจะเป็นผลจากการที่วิกฤตเศรษฐกิจเพิ่งผ่านไป และเป็นผลจากการพัฒนาที่ผ่านมาซึ่งอาจจะไม่สมดุลบ้าง การเรียกร้องจากคนจนต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเขาเดือดร้อนจริง เบื้องต้นต้องมีใจให้เขาอย่างเต็มที่ด้วยเมตตาธรรม ต้องพูดคุยกับเขาด้วยเมตตาธรรม ถ้าหากว่าทุกอย่างสามารถทำให้ได้ก็ทำ แต่ว่าทุกอย่างก็มีข้อจำกัดทางกฎหมาย ข้อจำกัดทางการเงิน เพราะฉะนั้นก็ต้องอธิบายให้เขาเข้าใจข้อจำกัดเหล่านี้ แต่เพราะทุกคนมีสิทธิและต้องมีหน้าที่ด้วย โดยเฉพาะหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและไม่ละเมิดสิทธิคนอื่น ฉะนั้นหากการเรียกร้องเหล่านั้นไม่สมเหตุสมผล ทำเกินกว่าสิทธิที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น มีการละเมิดสิทธิคนอื่นด้วยการปิดถนน ก็เป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บังคับการตำรวจจังหวัดที่จะไม่ให้เกิดการปิดถนน ท่านต้องเข้าไปพูดจา ถ้าพูดจาไม่รู้เรื่องก็คงต้องผลักดัน การปิดถนนผมถือว่าละเมิดสิทธิบุคคลอื่น ถ้าปล่อยให้มีการปิดถนนถึงข้ามคืนแสดงว่าท่านบกพร่อง ผมก็ต้องเรียกท่านเข้ากรุงเทพ ฯ ภายใน ๒๔ ชั่วโมงอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้นก็ขอให้ใช้เมตตาธรรมและนิติธรรมไปพร้อม ๆ กัน เรื่องการปิดถนน ผมส่งสัญญาณชัดเจนและพูดตลอดเวลาว่าทำไม่ได้ ห้ามทำ คือถ้าอยากจะให้รัฐบาลช่วยอยากจะให้คนอื่นได้เห็นความเดือดร้อนของเรา ก็ต้องน่ารัก ต้องพูดภาษาคน ต้องพูดภาษาที่เข้าใจกัน อย่าใช้ความรุนแรงเพราะผมไม่ชอบ ถ้าใช้ความรุนแรงก็ถือว่าไม่ต้องเจรจากันแล้ว หหมดเวลา การรวมพลังเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ทำได้ แต่รวมพลังแล้วต้องไม่ทำความเดือดร้อนให้คนอื่น ต้องไม่ใช้ความรุนแรง เรื่องนี้ขอย้ำอีกครั้ง เพราะฉะนั้นท่านทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจจังหวัดต้องถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

๕. นโยบายพัฒนาเทคโนโลยี

เรื่องของ E-Government ต้องขอความร่วมมือจากท่านทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มภารกิจแต่ละกลุ่ม หรือ Cluster ในกระทรวงใหม่ ต้องมี web site ของตัวเอง มี server ของตัวเองที่จะต้องไปเชื่อมกับหน่วยงานอื่น เพราะว่าถ้าไม่มีถ้าไม่ทำหรือไม่มีระบบ E-Government ไม่มีระบบฐานข้อมูล การบริหารประเทศทำได้ยากมาก ท่านเชื่อไหมว่าข้อมูลของประเทศไทยมีแต่สถิติ ซึ่งผมยังไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง สถิติไม่ได้บอกอะไร ถ้าเราไม่มี profile ของสิ่งนั้น ๆ ยกตัวอย่างง่าย ๆ ที่เคยพูดกันถึงสถิติอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในช่วงสงกรานต์ เรามีตัวเลขทำให้ตื่นเต้นตกใจทุกปี แต่มาตรการในการป้องกันไม่รู้จักทำอย่างไร เหยียงแหไปหมดเนื่องจากไม่ได้วิเคราะห์ profile ของอุบัติเหตุ นั้น ๆ แต่หากว่ามีระบบข้อมูลที่ถูกต้อง มี computerize ระบบก็จะมี profile ว่าลักษณะอุบัติเหตุเป็นอย่างไร เกิด ณ จุดไหน เท่าไร เกิดกี่คดี เป็นรถประเภทไหนเท่าไร และผู้ขับขี่เมาไม่เมาอย่างไร เมายาบ้า เมาแอลกอฮอล์ หรืออะไร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็น profile และเมื่อเราเห็น profile แล้ว เราจะได้มียุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาแต่ละเรื่องได้ แม้แต่เรื่องของการนำเข้าการส่งออก ก็ต้องมี profile การส่งออกสิ่งที่มีมูลค่าเพิ่ม หรือ value added หรือ local content เช่น พวกวัสดุในประเทศ ว่ามีมากน้อยแค่ไหน ต้องชัดเจนว่าจะนำเข้าอะไร สินค้าฟุ่มเฟือยเท่าไร capital goods เป็นอย่างไร raw material หรือวัตถุดิบเท่าใด และเราจะทำการทดแทนการนำเข้าได้แค่ไหน เรื่องเหล่านี้ ถ้ามี profile เราสามารถทำได้ เพราะฉะนั้น E-Government เกิดขึ้นแน่ในช่วงรัฐบาลนี้ รัฐบาลได้เตรียมงบประมาณไว้แล้ว เป็นงบประมาณกองกลางจำนวนหนึ่งเพื่อใช้ในการพัฒนา ที่ผมพยายามพูดมาตลอดเวลาว่าเรามีแต่ hardware กับ maintenance แต่เราไม่มีงบประมาณซื้อ software ก็คือ ส่วนราชการของเราใหญ่ มีบุคลากรมาก เราก็กเลยเสียงบประมาณไปในเรื่องของการสร้างส่วนราชการ การจ่ายเงินเดือนของพนักงาน การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการ แต่เราไม่มีงบประมาณที่จะทำกิจกรรมที่จะทำให้หน่วยงานนั้นเป็นหน่วยงานที่ภูมิใจในผลงานของตัวเอง เพราะฉะนั้นรัฐบาลจึงเตรียมเงินกองกลางไว้เป็นการชั่วคราวในช่วงนี้ จนกว่าเราจะสามารถกำหนด Hardware ของเราหรือองค์กรของเราให้มีขนาดที่เหมาะสม และมีเครื่องมือที่ทันสมัย ในเรื่อง E-Government นี้ ผมจะมอบหมายให้ท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายกร ทัพพะรังสี) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ช่วยกันดูเรื่องนี้ให้ผม

อีกเรื่องคือเรื่องบัตรประจำตัวประชาชน ในอนาคตบัตรจะเป็นลักษณะบัตรเดียวแต่ใช้ได้หลายวัตถุประสงค์มากขึ้น จะเริ่มทำสิ่งที่เรียกว่า E-Citizen ใช้เป็นระบบสมาร์ทการ์ด (Smart Card) เพื่อให้ใช้เป็นบัตรเดียวให้ได้มากที่สุด จะได้มีข้อมูลของประชาชน การใช้จ่ายงบประมาณประมาณ ๑ หมื่นล้านบาทเพื่อให้รัฐบาลได้มี Profile ของประชาชนตัวเองนั้นคุ้มค่า

๖. นโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

เรื่องยาเสพติดวันนี้รัฐบาลขอขอบคุณส่วนราชการหลายแห่งที่ได้ร่วมมืออย่างเต็มที่มีรวมทั้งได้ปรับตัวไปมาก แต่ยาเสพติดก็ยังมีอยู่มาก รัฐบาลได้แก้ไขกฎหมายแล้วเพื่อให้โอกาสผู้เสพได้รับการบำบัดแทนที่จะนำเข้าคุกขัง แต่การบำบัดนั้นจะต้องบำบัดจริง ๆ ถ้าไม่บำบัดจริง ๆ จะไม่หาย และจะไปเป็น Demand ของตลาดอีกต่อไป อยากจะให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างเต็มที่

๗. นโยบายการปราบปรามคอร์รัปชัน

เรื่องคอร์รัปชันยังมีอยู่มาก และได้รับการร้องเรียนบ่อย ๆ แต่ไม่มีหลักฐาน ถ้ามีหลักฐานคงต้องดำเนินการอย่างเด็ดขาด อยากให้หัวหน้าส่วนราชการทั้งหลายได้เอาใจใส่เป็นพิเศษ

๘. การปฏิรูปกฎหมายของประเทศ

กฎหมายของเราต้องมีการปฏิรูปครั้งใหญ่ โดยเฉพาะในปีที่รัฐบาลคงต้องเน้นการปฏิรูปกฎหมายเพราะปีที่แล้วอาจทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากยังมีปัญหามากหลายด้าน ขณะนี้เรายังมีกฎหมายที่ล้าสมัย กฎหมายที่เอื้ออำนวยต่อการคอร์รัปชันยังมีอยู่มาก เราจะต้องปฏิรูปกฎหมายเหล่านี้ด้วย

สรุป

การทำงานในช่วงเวลาต่อไปนี้ สิ่งที่ท่านทั้งหลายต้องเผชิญ คือ หนึ่ง การปฏิรูประบบราชการ สอง การปฏิรูปกฎหมาย สาม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารราชการ คือ E-Government เราจะมี การจัดการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจเสียใหม่ซึ่งรัฐบาลได้จัดเม็ดเงินไว้สำหรับปรับโครงสร้างต่างหาก แล้ว ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาช่วย และ พวกเราจะได้เรียนรู้ไปในตัว สิ่งใดเรื่องที่เราเข้มแข็งอยู่แล้วก็ส่งเสริมให้ดีขึ้น เรื่องใดที่เราไม่เข้มแข็งก็ไม่ ส่งเสริมแต่จะกลับมาแสวงหาจุดแข็งของประเทศเพื่อให้เศรษฐกิจของเราแข่งขันได้ รัฐบาลจะปรับวิธีการ ทำงานจากเดิมที่เคยมีบทบาทเป็นผู้ควบคุมมาเป็นผู้ให้บริการ งบประมาณของรัฐบาลเป็นจำนวนเพียง ร้อยละ ๒๐ ของ GDP เท่านั้น อีกร้อยละ ๘๐ อยู่กับภาคเอกชนและภาคประชาชน รัฐบาลจะใช้งบประมาณ ที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นหันไปสนับสนุนกิจการของภาคเอกชนและภาคประชาชนให้เข้มแข็งเพื่อให้เขาเป็น ตัวขับเคลื่อน GDP บุคลากรภาครัฐทุกคนจะต้องปรับจากผู้ควบคุมให้มีจิตสำนึกในการให้บริการรับใช้ ประชาชน เพราะเราต้องเน้นบริการ และช่วยเขาแก้ปัญหาอุปสรรค เพราะในที่สุดแล้วถ้าภาคเอกชนเข้มแข็ง รัฐบาลมีรายได้มาก ก็จะนำไปสู่การปรับเงินเดือนข้าราชการ ให้ข้าราชการมีเงินเดือนที่พอใช้และเป็นธรรม เพราะวันนี้ข้าราชการยังได้รับเงินเดือนที่ไม่เป็นธรรม จากนั้นระบบคอร์รัปชันจะลดน้อยลงไปเรื่อย ๆ ด้วย .

วันนี้เราจะต้องอดทนต่อภาวะซึ่งอยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่าน จะต้องเปลี่ยนสินทรัพย์ของคนจน คนตัวเล็กให้สามารถใช้เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อเพื่อที่จะมีโอกาสขยายขนาดของตัวเอง ได้ รัฐวิสาหกิจที่มีกำไรในปีให้แปรรูปเป็นบริษัทจำกัดให้หมด หลังจากนั้นภายใน ๖ เดือน ต้องเข้า จัดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ให้หมด ทั้งนี้เพื่อต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารและบริการ ให้ดีขึ้น ท่านจะต้องปรับปรุงระบบการทำงาน จะต้องเปลี่ยนวัฒนธรรมของท่านพอสมควร การเปลี่ยน วัฒนธรรมองค์กรเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จของภาครัฐวิสาหกิจ ถ้าท่านเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร แห่งการทำงานแบบระบบราชการไปสู่ระบบธุรกิจไม่ได้ องค์กรของท่านจะไม่ประสบความสำเร็จ เพราะ ฉะนั้นท่านจะต้องปรับ ส่วนรัฐวิสาหกิจที่ขาดทุน ท่านต้องไปปรับปรุงตัวให้มีประสิทธิภาพ โดยหลายฝ่าย จะต้องไปช่วยกัน ภาคการศึกษาจะต้องเข้าไปช่วย เชิญอาจารย์มหาวิทยาลัยเข้าไปช่วย ต้อง turn around ถ้า turn around ไม่ได้เพราะว่าค่าบริการไม่สามารถเพิ่มได้ ตรงนั้นรัฐบาลรับได้ และจะรู้ว่ารัฐบาลจะต้อง อดทน แต่เป็นการอดทนที่ชัดเจน มีหน่วยของการอดทนที่ชัดเจน ไม่ใช่ท่านจะถูกปล่อยให้แก้ไข

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

ปัญหาตามลำพัง ถ้าสังเกตดูจะเห็นว่ารัฐวิสาหกิจที่ขาดทุนมากเพราะมีการจัดซื้อมาก การก่อสร้างมาก เนื่องจากได้เงินอุดหนุนง่าย ในรัฐบาลนี้ไม่มีนโยบายเช่นนั้นอีกแล้ว และท่านไม่ต้องเอาใจรัฐมนตรีโดยการจัดหาโครงการเพื่อให้คอมมิชชั่น ท่านมีหน้าที่ทำให้ผลการปฏิบัติงานพ้นจากการขาดทุน ถ้าขาดทุนเพราะมีการเก็บค่าบริการต่ำ ก็ต้องมีความชัดเจนว่าท่านได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของท่านมาแล้ว ถ้าการขาดทุนส่วนหนึ่งที่เกิดจากการไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนนี้รัฐบาลรับไม่ได้ แต่สำหรับอีกส่วนหนึ่งที่เกิดจากค่าบริการที่ไม่เป็นธรรม ส่วนนี้รัฐบาลรับได้และพร้อมจะอุดหนุน เพราะฉะนั้นทั้งคณะกรรมการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจจะต้องร่วมรับผิดชอบต่อความไม่มีประสิทธิภาพนี้ด้วย ปีนี้ผมมีเวลาผมจะตรวจสอบการทำงานของวิสาหกิจเพื่อให้มั่นใจว่ามีประสิทธิภาพเพราะนี่คือสินทรัพย์ของประเทศ ถ้ารัฐวิสาหกิจทั้งหมดเข้าตลาดหลักทรัพย์ เราจะมีมูลค่าของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นสินทรัพย์ของประเทศ หรือเป็นสินทรัพย์ของรัฐบาลเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑.๕ ล้านล้านบาท ซึ่งก็เท่ากับว่าได้ลดหนี้ไปครึ่งหนึ่ง ไม่ได้เอามาขาย แต่เอามา Hedge กัน เราไม่อาจมองเฉพาะด้านนี้เท่านั้น แต่ต้องมองด้านสินทรัพย์ไปพร้อมกันด้วยเพราะรัฐบาลจะต้องทำสินทรัพย์ให้ดีขึ้นด้วย และขณะเดียวกันต้องลดหนี้ให้ได้มากที่สุด ต้องทำควบคู่กัน ในปีนี้รัฐวิสาหกิจจะต้องตื่นตัว ผมจะเรียกมาคุยเป็นราย ๆ ไป เพื่อให้มั่นใจว่าเราเข้าใจแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพที่ไปในทางเดียวกัน ขอให้ท่านทั้งหลายเตรียมการให้ดี

ส่วนรัฐวิสาหกิจบางแห่งที่ดำเนินกิจการต่อไปไม่ได้แล้วและไม่มีความจำเป็นต้องมีอยู่ก็อาจจะต้องปิด ซึ่งก็มีน้อยและส่วนใหญ่เป็นรัฐวิสาหกิจเล็ก ๆ ซึ่งไม่มีความจำเป็น หรือบางที่อาจจะใช้วิธีให้พนักงานทำ Management Buy Out คือ ซื้อไปเลย โดยขายให้ถูก ๆ แล้วไปทำเป็นบริษัทของท่านเอง ดีกว่าที่รัฐจะต้องรับเป็นภาระต่อไป เรื่องนี้ต้องทำอย่างจริงจัง วันนี้ถ้าหน่วยใด turn around ตัวเองได้ ขอให้แจ้งมา ก็จะไม่เจอปัญหานี้ ที่ต้องตั้งกฎแบบนี้เพราะไม่เช่นนั้นท่านจะอยู่ไปวัน ๆ ถึงเวลาก็ขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาล หมดเวลาที่จะทำเช่นนั้นแล้ว เพราะรัฐบาลมีภารกิจต้องดูแลประชาชนอีกมาก ซึ่งยังต้องการการประคับประคองเพื่อให้สามารถยืนบนลำแข้งของตัวเอง เรายังมีคนจนในประเทศเหลืออยู่ ๙.๘ ล้านคน ที่จะต้องช่วยเหลือ ขอเน้นอีกครั้งว่าท่านจะต้องบริหารแบบเป็นเจ้าภาพ เป็นยุทธศาสตร์ และที่สำคัญจะต้องมีบูรณาการ

สุดท้ายขอเน้นย้ำว่าเรากำลังเข้าสู่สังคมที่เป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based) เพราะฉะนั้นท่านต้องเตรียมตัว ผู้บริหารต้องรอบรู้ขึ้น ท่านต้องอ่านหนังสือให้มาก ท่านต้องใช้อินเทอร์เน็ต ท่านต้องสร้างคนของท่านเพื่อเตรียมรองรับ เป็น Knowledge Worker คือเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีดุลยพินิจในการตัดสินใจในขั้นตอนต่าง ๆ ไม่ใช่ทำให้เป็นเสมียนหมด ฉะนั้น ระบบการบริหารปีหน้าหวังว่าเรื่องเพื่อพิจารณาจากระดับ ๔ จนถึงนายกรัฐมนตรีจะไม่มี การตัดสินใจควรลดลงและขั้นตอนลงไปเรื่อย ๆ ท่านจะต้องตื่นตัวให้รู้ว่าจะระเบียบและกฎหมายอะไรทำให้ไม่เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหารของท่าน ก็ขอให้เสนอแก้ไข รัฐบาลนี้พร้อมยกเลิกกฎหมายเก่าที่ล้าสมัย พร้อมแก้ไขระเบียบที่ล้าสมัยตลอดเวลา ท่านเป็นผู้ปฏิบัติ ท่านย่อมจะรู้ดี ขอให้ท่านสร้าง Knowledge Worker มาก ๆ ถ้าไม่เช่นนั้นเรียนจบจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดมาก็เป็นเสมียน จบจากมหาวิทยาลัยเยลมาก็เป็นเสมียนเพราะเริ่มต้นที่ระดับ ๔ ระดับ ๕ ในโลกนี้เรากำลังแสวงหาคนซึ่งมี talent เมื่อเราได้มาแล้วต้องรักษาไว้ให้ได้ ผมได้มอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายกร ทักษะรังสี) ทำหน้าที่ไปแสวงหาคนที่เยี่ยมที่สุด และเก่งกล้าสามารถ

ที่สุด the Best and the Brightest ในสาขาต่าง ๆ เพราะวันนี้ถึงแม้ว่าคณะรัฐมนตรีชุดนี้จะมีผู้ที่จบปริญญาเอกหลายคน แต่ก็อายุไม่หนุ่มมากจึงอาจเกิดช่องว่างระหว่างวัยหรือ Generation Gap ได้ ผมเชื่อว่าเด็กรุ่นใหม่ อายุ ๒๐ กว่าปี กับเราวันนี้มี Generation Gap มีช่องว่างอยู่ เพราะฉะนั้นเราควรจะต้องมีคนเหล่านี้ ซึ่งฉลาดและเก่งมาช่วยคิดช่วยปรับปรุงยุทธศาสตร์และนโยบายประเทศให้มีการเปลี่ยนผ่านแต่ละช่วงได้อย่างราบรื่น เราจึงจะต้องมีโครงการที่จะหาคนซึ่งฉลาด คนเก่งมาช่วยเป็นสมองให้กับประเทศ เพื่อลดช่องว่างระหว่างวัยหรือรุ่น เพื่อเชื่อมตรงนี้ จึงอยากเรียนให้ท่านได้รับรู้ว่าเราต้องไปทางนั้นแล้ว

นอกจากนี้เราอยู่ในเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ระบบประชาธิปไตยคือเศรษฐกิจทุนนิยม เราต้องรู้เท่าทันว่าเศรษฐกิจทุนนิยมคืออะไร เราจึงจะอยู่รอด ถ้าเราไม่รู้เท่าทันจะโดนกิน เพราะระบบทุนนิยมเป็นระบบที่กัดกินกันเองของคนที่อยู่ร่วมกัน ระบบทุนนิยมอยู่ร่วมกันแต่พร้อมกัดกินกันเอง ที่ผมเคยเล่านิทานที่มีเต่ากับแมลงปองพบก้นที่ริมน้ำฝั่งหนึ่ง แมลงปองขอกาะหลังเต่าข้ามปากเต่ากลัวว่าแมลงปองจะกัดตัวเองจมน้ำตาย แมลงปองก็บอกว่าถ้ากัดเต่าตาย แมลงปองก็ต้องจมน้ำตายด้วย เต่าฟังแล้วเห็นว่ามีเหตุผลจึงให้แมลงปองเกาะหลัง พอไปถึงกลางน้ำ แมลงปองก็กัดเต่า เต่าก็ร้องถามว่าไหนตกลงกันแล้วว่าจะไม่กัด แมลงปองบอกว่ามันเป็นธรรมชาติที่ตัวเองจะต้องกัด นี่คือนิทานเรื่องทุนนิยม สิ่งที่อยู่ร่วมกันพร้อมที่จะเกื้อกูลและก็กัดกัน วิธีการที่ดีและไม่ต้องการให้ออกเขากัด ก็คือ การทำตัวเองให้แข็งแรง เพราะฉะนั้นเศรษฐกิจประเทศไทยต้องทำตัวเองให้แข็งแรง ถ้าทำไม่ได้ก็โดนกัดอย่างแน่นอน เหมือนตลาดหุ้น เงินต่างประเทศไหลเข้ามาเราดีใจ ราคาหุ้นขึ้น แต่ถ้าใครเขาก็นำออก เพราะฉะนั้นเราก็ต้องรู้เท่าทันเรื่องอย่างนี้ ต้องเป็นเรื่องความรอบรู้ความไว เราจะต้องเข้าใจว่าระบบทุนนิยมมันต้องสร้างความแข็งแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่อ่อนแอในวันนี้ซึ่งได้แก่ ภาคธุรกิจเล็ก ๆ คนจนชาวบ้าน รัฐบาลจะต้องช่วยทำให้เขายืนบนลำแข้งของตัวเองได้ ให้พ้นจากความยากจนให้เร็วที่สุด ผมมั่นใจว่า ๗ - ๘ ปีข้างหน้าจะเปลี่ยนไปมาก สิ่งนี้เราจะต้องยอมรับและตระหนัก เราเป็นประเทศที่ไม่ใหญ่ เราไม่มี Economy of scale เราจะต้องเอาตัวรอดด้วยการมี Economy of speed ต้องมีความฉับไว ถ้าประเทศไทยเรายังไม่มีความฉับไว ยังช้าอยู่ ก็โดนกินอีกเช่นกัน ระบบราชการต้องเอื้ออำนวยต่อความฉับไว ตรงนี้ เราคงต้องปรับปรุงและสังคายนาครั้งใหญ่ ผมจึงต้องเชิญท่านมาเพื่อที่จะเรียนว่าเราจะต้องช่วยกันตื่นตัวมองยุทธศาสตร์ของประเทศ ขอให้มองอุปสรรคเพื่อที่จะแก้ไข ไม่ใช่มองอุปสรรคเพื่อที่จะไม่ทำแล้วเราก็จะต้องมีความฉับไวในการสนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก สนองตอบต่อภาคเอกชนและภาคประชาชนให้เขาสามารถที่จะสู้ได้

อีกเรื่องคือเรื่องภาษีศุลกากรจะหายไป ด้วย Free Trade Agreement ได้แก่ การพยายามทำ Trade Balance ระหว่างกัน ภาษีที่จะเพิ่มขึ้นได้แก่ ภาษีสรรพสามิต ภาษีนิตินบุคคล ภาษีบุคคลธรรมดา และภาษีมูลค่าเพิ่ม เงินตราต่างประเทศที่จะเป็นบวกกับแต่ละประเทศนั้นจะไปอยู่ที่เรื่องของการท่องเที่ยว กับเงินลงทุนโดยตรงกับต่างประเทศ เพราะฉะนั้นขอให้ท่านทั้งหลายที่เป็นผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยว ๆ ที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดี รักษาไว้เพื่อจะเป็นที่ดึงดูดทางด้านการท่องเที่ยวต่อไป เพื่อเป็นที่สร้างรายได้ให้กับประเทศ เราต้องช่วยกันรักษาเรื่องของวัฒนธรรม ความมีน้ำจิตน้ำใจของคนไทย สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติให้ดี ช่วง ๔ - ๕ ปีต่อไปประเทศไทยมีอนาคตที่พอจะฟื้นตัวได้ดีมากแต่ไม่ถึงกับโรยด้วยกลีบกุหลาบเพราะข้อจำกัดยังมี

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

มาก เราต้องปรับปรุงมากมาย ความล้าสมัยของกฎหมาย ระเบียบ และระบบต่าง ๆ ต้องแก้ไข ต้องขอให้ท่านสนับสนุน และช่วยกันอย่างเต็มที่ รวมทั้งเรื่องการบริหารหนี้สาธารณะ เพราะหนี้เรามีจำนวนสูง ถ้าบริหารไม่ดีต้นทุนก็สูง

สุดท้ายที่จะขอฝากไว้คือ ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดประชุมเอเปคในปีหน้า กิจกรรมต่าง ๆ จะเริ่มต้นตั้งแต่ต้นปีเป็นต้นไป การเตรียมการในการเป็นเจ้าภาพการประชุมเอเปคนั้น ก็จะต้องทำกันอย่างเต็มที่โดยเราจะส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีนั้นเป็นพิเศษอีกด้วย ฉะนั้นทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันอย่างเต็มที่เพื่อให้เราเป็นเจ้าภาพได้อย่างสมความภาคภูมิของประเทศไทย

ผมขอขอบคุณและขอภัยที่ใช้เวลานาน ทั้งนี้ ก็เพราะพบกันปีละครั้งจึงอยากจะซักซ้อมการดำเนินนโยบายที่สำคัญ ๆ ให้เราได้เข้าใจตรงกันเพื่อประโยชน์ในการทำงานร่วมกันต่อไป

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

การชี้แจงตอบข้อซักถาม

โดย นายกรัฐมนตรี และ
รองนายกรัฐมนตรี
(พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ)
(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
(นายปองพล อดิเรกสาร)
(นายพิทักษ์ อินทรวินัย)
(นายกร ทัพพะรังสี)

? คำถาม

เลขาธิการ ก.พ. (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณค์)

๑. ขอเรียนให้ท่านนายกรัฐมนตรีและเพื่อนข้าราชการได้ทราบว่าขณะนี้สำนักงาน ก.พ. ได้ร่วมกับทุกกระทรวง ทบวง กรม ในการดำเนินการปรับโครงสร้างส่วนราชการ สิ่งที่ยากจะเห็นที่สุดก็คือ ทุกส่วนราชการเข้าใจในนโยบายที่รัฐบาลได้ย้า ก็คือ ใช้อัตรากำลังเท่าที่มีอยู่ก่อน แล้วก็เกลี้ยอัตรากำลังทั้งหมด และที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้ย้าไปแล้วว่า แนวของการบริหารราชการใหม่จะเน้นที่ยุทธศาสตร์เป็นหลัก ดังนั้นบทบาทของปลัดกระทรวงจึงเป็นบทบาทใหม่ที่ไม่ใช่เป็นผู้ที่จะนั่งรอให้ระดับล่างเสนอเรื่องขึ้นมา แล้วก็เป็นตัวผ่านระหว่างข้าราชการประจำและรัฐมนตรี แต่จริง ๆ แล้วจะเป็นผู้ที่คิดยุทธศาสตร์ในกระทรวงของตนเองในลักษณะที่เรียกว่า Intra-ministry ตรงจุดนั้นที่เป็นจุดสำคัญคือการสร้าง Nerve-Center ที่สำนักงานปลัดกระทรวง การมีทรัพยากรในเรื่องของเงิน คน และข้อมูลข่าวสาร คอยสนับสนุนก็เป็นเรื่องสำคัญ นี่เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญมากของตำแหน่งปลัดกระทรวงใหม่ ซึ่งคงจะต้องมีการเตรียมตัวในเรื่องเหล่านี้

ท่านนายกรัฐมนตรีได้ให้คำยืนยันว่าจากการที่ท่านได้ประเมินดูแล้วพบว่า แนวความคิดของผู้บริหารบางท่านได้เปลี่ยนไปแล้ว เรื่องของ Cluster ที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้ย้าอาจจะยังมีบางท่านที่ยังไม่ค่อยเข้าใจ แต่สำหรับในระดับสูงมั่นใจว่าเข้าใจกันแล้ว ก็คือ ใช้ภารกิจเป็นตัวตั้ง ดังนั้น ภารกิจที่เชื่อมสัมพันธ์กันจะอยู่ในกลุ่ม Cluster เดียวกัน ซึ่งเรียกว่า “กลุ่มภารกิจ” ในชั้นกรรมาธิการก็ยังมี ความเข้าใจที่ไม่ชัดเจน แต่ล่าสุดก็ได้พยายามที่จะให้เป็นอำนาจของฝ่ายบริหารในการที่จะกำหนดกลุ่มภารกิจขึ้นมา กลุ่มภารกิจจะเป็นกลุ่มที่เป็นตัวเสริมสำคัญในเชิงปฏิบัติการ ดังนั้นจึงได้แยกบทบาทของฝ่ายยุทธศาสตร์ออกจากฝ่ายปฏิบัติที่ชัดเจน จึงไม่ได้มีความซ้ำซ้อนระหว่างตำแหน่งอธิบดีที่อยู่ภายใต้ Cluster กับรองปลัดกระทรวงที่อยู่เหนือ Cluster จุดนี้เป็นจุดที่สำคัญและก็จะออกแบบให้กลไกการทำงานภายใน Cluster นั้น เสริมและเอื้อซึ่งกันและกัน ดังนั้น การทำงานในยุคใหม่จะเน้นความรวดเร็ว และก็ความกระชับในเรื่องของการตัดสินใจ

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

ในแง่ของการแบ่งกำลังคน จะแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ ทุกกระทรวงจะ Focus กลุ่มที่เรียกว่า Core Function หรืองานหลัก ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทุกคนจะเน้นทำ จากข้อมูลที่เราสำรวจดูในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า อัตรากำลังไปใช้ค่อนข้างมากในงานรองและงานสนับสนุน ซึ่งผิดวัตถุประสงค์ ดังนั้น เราจึงใช้สูตร ๑๐๐ : ๕๐ : ๒๐ ก็คือ อัตรากำลังที่จะทำในเรื่องของงานหลักจะให้เต็มร้อย หมายความว่า ถ้าจำเป็นจะต้องทำจำนวนเท่าไรจะให้ตรงนั้น ส่วนงานที่เรียกว่างานรองจะให้เพียงแค่ ๕๐ ที่เหลือจะต้อง outsourcing ไป หรือว่า contract out ออกมา ส่วนงานที่เรียกว่า support หรืองานสนับสนุน เช่นงานเสมียนหรืองานธุรการนั้น เราคิดว่ามีความจำเป็นเพียงแค่ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ไม่ได้หมายความว่า อัตรากำลังจะถูกทำให้หายไป อาจจะมีการ retrain

ในแง่ของบทบาทหน้าที่ที่ สำนักงาน ก.พ. จะทำ เราก็จะแปลงจะกระจายงานในเรื่องของการบริหารงานบุคคลในระดับล่างลงไปเกือบทั้งหมด เรื่องการกำหนดตำแหน่งจะอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ สำนักงาน ก.พ. ก็คงจะทำในเรื่องของการปรับเปลี่ยนและก็ช่วยผลักดัน จะมีหน้าที่ที่นายกรัฐมนตรีได้กล่าวไว้ก็คือ เป็นผู้ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้โอกาสแทนที่จะทำเอง

๒. เรื่องเงินเดือนข้าราชการ ขณะนี้ข้าราชการได้อดทนมานานตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ บัดนี้ ๕ ปีเต็มแล้วที่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ครู ตำรวจ และครูในมหาวิทยาลัย ทหาร อยู่กันด้วยความลำบาก ยกเว้นตุลาการและอัยการ ในนามของคนที่ยึดโอกาสในเรื่องของการปรับเงินเดือน ขอเรียนเป็นข้อมูลว่า

๒.๑ เราต้องการได้รับการยอมรับว่า พวกเราซึ่งเป็นข้าราชการประเภทต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ส่วนใหญ่ทำงานหนักและได้รายได้น้อย

๒.๒ ขอให้เห็นใจว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ตั้งใจทำงาน ถ้าเขามีทัศนคติที่ไม่ทันโลกก็คงไม่ใช่ความผิดของเขามาก่อน แต่เขาคงพร้อมที่จะปรับปรุงตัว ขณะนี้เราคิดว่าในภาวะการณ์ที่วิกฤตเช่นนี้ ในขณะที่จะต้องปรับเปลี่ยนปฏิรูป แล้วรายได้อาจจะไม่พอกับรายจ่าย เราก็จะให้ทุกส่วนราชการปรับปรุงประสิทธิภาพและนำค่าใช้จ่ายที่ได้จากการลดอัตราค่าจ้างที่ดี หรือ Saving ต่าง ๆ ก็ดีคืนกลับไปเป็นส่วนเพิ่ม หรือที่เรียกว่าเงินเพิ่มพิเศษให้กับบางตำแหน่งในส่วนราชการนั้น ๆ จึงขอความสนับสนุนจากท่านนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้ด้วย

คำตอบ

นายกรัฐมนตรี

๑. เรื่องการเฉลี่ยกำลังคน ขอฝากให้ไปพิจารณาด้วยว่า หลังจากที่เราปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรมในวันที่ ๑ ตุลาคมแล้ว จะมี Challenge ใหม่ ของหัวหน้า Cluster ที่จะต้องไปดูงานของตัวเอง

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

อาจจะใช้เวลาสักปีหนึ่งกว่าจะลงตัวหรือเข้ารูปเข้ารอย เพื่อดูว่าโครงสร้างภายในที่มีอยู่เหมาะสมหรือไม่ แล้วต้องปรับอัตรากำลังอย่างไร บางหน่วยอาจจะต้องเพิ่มคน บางหน่วยอาจจะต้องลดคน เราจะนำคนซึ่งเกินจากบางหน่วยงานมารวมไว้เป็นส่วนกลาง แล้วจัดสรรให้กับหน่วยงานที่ขาดเพื่อจะให้ทุกอย่างลงตัว จำนวนคนที่จะมารวมเป็นส่วนกลางมีไม่มากและในระยะยาวในที่สุดจะนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณให้ไปจัดการบริหารเอาเอง เรื่องของบุคลากรก็จะลดจำนวนลง ต้องไม่ลืมว่า incompetent manager tends to hire more เพราะฉะนั้นถ้าท่านต้องการเพิ่มคนอยู่เรื่อย ๆ โดยไม่มีเหตุผล ท่านจะถูกมองเป็น incompetent แต่ถ้าหากว่าการให้บริการเปลี่ยนไป ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะฉะนั้นในที่สุดเราก็คงต้องจำกัดจำนวนคนของภาครัฐลงไปเรื่อย ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ แล้วถึงเวลานั้นการจะปรับเงินเดือนให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจก็จะง่ายมาก

๒. เรื่องเงินเดือนข้าราชการนั้น ผมทราบที่ว่ายังไม่เป็นธรรม เรากำลังเรียกร้องให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์ ต้องมีวินัย ต้องมีประสิทธิภาพ แต่รับเงินเดือนน้อย ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เป็นธรรม เรื่องนี้จะต้องมีการปรับแก้ แต่ขอเวลารัฐบาลหายใจอีกสักนิด เรามาช่วยกันรวมพลังทำให้ประเทศเราพลิกฟื้นให้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่ผมกล่าวไปแล้วว่า เราจะต้องเผชิญในอีกปีสองปีข้างหน้า เพราะวันนั้นผมเชื่อว่าเราสามารถทำอะไรได้มากกว่านี้

? คำถาม

อุปนายกราชบัณฑิตยสถาน (นายปรีชา ช่างขวัญยืน)

ขอเรียนเป็นข้อสังเกตในเรื่องของนักวิชาการที่นายกรัฐมนตรีได้กล่าวไปแล้ว ดังนี้

๑. นักวิชาการมีจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะอยู่ที่มหาวิทยาลัย ในหน่วยงานต่าง ๆ ก็มีมาก แต่นักวิชาการที่เก่งและที่มีความสามารถจริง ๆ มีจำนวนไม่มากนัก และมักจะไม่ใช่บุคคลที่ออกมาแสดงตัว จึงต้องพยายามเข้าไปถึงบุคคลเหล่านั้น โดยใช้วิธีติดต่อกับผู้ที่อยู่ในสาขาวิชาเฉพาะจริง ๆ

๒. นักวิชาการอาจจะมีความรู้ความสามารถดี แต่ความมีทฤษฎีมานะอาจเป็นอุปสรรคในการที่จะมาทำงานร่วมกัน จึงต้องมีวิธีการจัดการที่ดี มิฉะนั้นก็จะไม่สามารถที่จะได้ผลงานที่ดีจากนักวิชาการได้

๓. เรื่องของเจตคติที่มีต่อนักวิชาการและการทำงานวิชาการ พบว่ามีหลายหน่วยงานที่แต่งตั้งนักวิชาการเข้าร่วมเป็นกรรมการ การเชิญนักวิชาการที่เก่งมาก ๆ และก็อาวุโสสูงมาประชุม และบอกว่าการทำงานของท่านก็เหมือนการทำงานของข้าราชการอื่น ๆ ทั่ว ๆ ไปภายในหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมและก็จ่ายค่าตอบแทนหรือเบี้ยประชุมในอัตราปกติที่ต่ำมากเพียง ๒๕๐ บาท ซึ่งเทียบกันไม่ได้กับค่าตอบแทนของที่ปรึกษาบริษัทต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเรื่องเจตคติที่จะมีต่อนักวิชาการที่จะขอมาช่วยงาน ก็ต้องพิจารณาด้วย ที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือว่า อย่าคิดว่านักวิชาการทุกคนจะสามารถที่จะทำงานให้ท่านได้ ต้องเลือกเฟ้นจริง ๆ

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

คำตอบ

นายกรัฐมนตรี

๑. นักวิชาการในประเทศไทยที่มีความสามารถมีมาก แต่ห้ามตัดลินหรือประเมินจากการวิจารณ์ คนวิจารณ์เก่งไม่จำเป็นต้องเป็นนักวิชาการที่เก่ง ตัวอย่างผู้ที่ไม่เคยวิจารณ์ แล้วผมได้ขอมาร่วมทำงาน ๒ ท่าน คือ ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ กับ ดร.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ เป็นนักวิชาการที่อยู่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หรือ NIDA ทั้งสองท่านไม่เคยวิจารณ์ แต่ทำงานอย่างเดียว ผมเคยทำงานด้วยแล้วรู้ว่าทำงานได้ ผมก็ชวนมาทำงานทางการเมืองด้วยกัน แต่ก็มีบ้างที่บางครั้งรัฐบาลจะไม่รู้จักนักวิชาการ ก็จะไปตัดลินหรือประเมินจากการเป็นนักวิจารณ์ ซึ่งบางทีนักวิจารณ์ที่ไม่ค่อยได้วิจัยก็อาจไม่ใช่ นักวิชาการที่เก่งก็ได้ ก็ต้องเลือกนักวิชาการเก่ง ๆ มาร่วมทำงาน

๒. กรณีคำตอบแทนหรือเบียดประชุมที่ให้กับนักวิชาการต่ำเกินไปเพียง ๒๕๐ บาท นั้น คงมาจากพื้นฐานของประเทศเราที่เป็นประเทศใจบุญก็คิดว่าทุกคนทำบุญหมด อย่างไรก็ตาม ผมเคยประชุมร่วมกับอธิการบดีเพื่อจะให้มีโอกาสสมัครว่า มหาวิทยาลัยไหนจะรับเรื่องอะไรไป แต่ยังไม่ได้รับคำตอบ ทั้ง ๆ ที่เราพร้อมที่จะจ้างในลักษณะของ consult ในอัตราค่าจ้างแบบไทยสมัยใหม่ ไม่ใช่ไทยการกุศล ยินดีจ้างอยู่แล้ว และมีเงินจ้างด้วย เพราะฉะนั้นอยากให้นักวิชาการ challenge ตัวเอง โดยมาทำงานที่เป็นวิชาการแท้ ๆ มาก ๆ ไม่ใช่เป็นงานการเมือง แต่เป็นงานของบ้านเมือง วันนี้ก็ทบวงมหาวิทยาลัยรับการบ้านจากผมไปมาก แต่ทำการบ้านให้ผมไม่ทัน เพราะว่าผมให้การบ้านเร็วไป สรุปลแล้วเราต้องการความรู้ของคนในมหาวิทยาลัยมาเชื่อมโยงการทำงานของรัฐบาลและภาคเอกชน ภาคประชาชน อย่างกรณีที่ผมบอกผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ว่า ผมอยากเห็นน้ำตกห้วยแก้วมีน้ำ ท่านผู้ว่า ๆ ก็ไปเชิญนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไปศึกษาไปสำรวจไปเก็บปริมาณน้ำฝน และมานำเสนอให้ผมฟัง และเมื่อถึงขั้นตอนการทำโครงการนักวิชาการไม่ได้ทำเอง แต่มอบโยธาธิการจังหวัด การประสานส่วนภูมิภาค และกรมชลประทานไปช่วยกันทำ อีกไม่กี่เดือนก็จะมีน้ำตกห้วยแก้วแล้ว เพราะฉะนั้นท่านอาจารย์จากมหาวิทยาลัย ท่านอธิการบดีทั้งหลายที่มาร่วมประชุมในวันนี้ ขอให้กลับไปบอกอาจารย์ด้วยว่า ให้ challenge ตัวเองด้วยการมาช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของประเทศ ยิ่งรัฐให้ความละเอียดกับการมองปัญหาแต่ละเรื่องมากเท่าไร ก็เกิดประโยชน์ เกิดประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมากเท่านั้น มีเรื่องมากมายที่เราทำกันอย่างหยาบ ๆ โดยไม่ได้ลงลึก คิดง่าย ๆ อย่างเช่นมะพร้าวหนึ่งลูก สามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งลูก ถ้าเราจะเจาะกินน้ำแล้วทิ้งก็ได้ แต่ถ้าเรามีเวลาอีกก็จะกินเนื้อก็ได้ มีมากกว่านั้นเราน่าจะลามาทำกระบวย ทำทัพพี นำเปลือกมาทำพิน ทำพรมเช็ดเท้า การบริหารทุกเรื่องจะเป็นแบบนั้น เพราะฉะนั้นการใช้วิชาการมาช่วยคิดว่าจะทำสิ่งต่าง ๆ อย่างไรนั้นจะช่วยได้มาก ก็ขอให้ส่วนราชการอย่าไปคิดว่าเรารู้ทุกเรื่อง แต่ถ้าเรามียุทธศาสตร์ ก็ใช้ได้เลย ผมเชื่อว่าในเบื้องต้นอาจารย์ทั้งหลายยินดีที่จะช่วยโดยไม่มีการตอบแทน แต่ต่อไปหากจะต้องทำเป็นโครงการ หรือทำวิจัยต่อเนื่อง รัฐบาลก็พร้อมที่จะมีเงินสนับสนุนในส่วนนี้ เงินซื้อปัญญาสมควรจ่าย เพราะปัญญาเท่านั้นที่จะนำทางเราได้ ถ้าเราไม่มีปัญญาทำอะไรก็ทำไม่ได้ ทำได้ไม่ดี เพราะฉะนั้นการซื้อปัญญา การซื้อความสว่างทางปัญญาเป็นสิ่งจำเป็น

? คำถาม

ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ (นายสว่าง ศรีสกุล)

กรณีนายกรัฐมนตรีกล่าวถึง การเพิ่มทุนให้กับเกษตรกรหรือว่ากลุ่มลำนั้น ขอเสนอให้เปลี่ยนแปลงเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้เป็นโฉนด ด้วยเหตุผลว่า เมื่อเปลี่ยนเป็นโฉนดแล้วมูลค่าที่ดินของพี่น้องประชาชนจะเพิ่มขึ้นอย่างน้อยสองถึงสามเท่า เคยมีกรณีที่เกิดขึ้นซึ่งผมขออ้างรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นพยาน เมื่อประมาณปี ๒๕๓๕ ที่ดิน ๓๐,๐๐๐ กว่าไร่ ที่จังหวัดพิษณุโลก รอการตัดสินใจจากรัฐบาล เนื่องจากประชาชนเดินขบวนแล้วก็ทำร้ายร่างกายเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เพราะไม่ยอมให้เข้าไปดำเนินการรังวัด ในที่สุดพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะประธานคณะกรรมการจัดสรรที่ดินได้ตัดสินใจออกโฉนดให้ใน ๓๐,๐๐๐ ไร่ รัฐบาลไม่ต้องเสียอะไรเลยเพียงแค่เปลี่ยน ส.ป.ก. ๔-๐๑ เป็นโฉนด มูลค่าทรัพย์สินของประชาชนนับล้านที่ครอบครองอยู่ก็จะเพิ่มขึ้นทันที จึงนำที่รัฐบาลจะรับไปพิจารณาและเชื่อว่าเกษตรกรจะเห็นพ้องต้องกันกับความคิดนี้ และในมุมมองของ ส.ป.ก. อาจต้องเริ่มมองถึงส่วนรวมของประเทศ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินนั้นอาจจะเหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาเกษตรกรในสมัยเมื่อ ๑๐ กว่าปีก่อน ขณะนี้สถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วจึงถึงเวลาที่สมควรจะได้มีการปรับเปลี่ยน

📢 คำตอบ

รองนายกรัฐมนตรี (นายพิทักษ์ อินทรวินัย)

เรื่องการจัดหาที่ทำกินให้ราษฎรนั้นเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพราะยังมีคนจนจำนวนมากไม่ใช่น้อยที่ไม่มีที่ทำกิน เรื่องของการจัดที่ทำกินนั้นได้เข้าสู่การพิจารณาในคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีที่มีผมเป็นประธานหลายครั้ง โดยเฉพาะเรื่องของที่สาธารณะ การที่เราจะเปลี่ยน ส.ป.ก. เป็นโฉนดนั้นมีสิ่งที่จะต้องพึงระวังหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจจะเป็นการสนับสนุนให้เกิดการบุกรุกที่สาธารณะ บุกรุกป่า จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และต้องให้มีที่ทำกินในลักษณะที่สามารถใช้ทำกินอย่างถาวรด้วย อาจจะเป็นการให้เช่า เช่าแปลงละ ๑ บาท ๑๐ บาทก็แล้วแต่ แต่ก็สามารถที่จะตกทอดให้กับทายาทได้น่าจะดีกว่าที่จะออกมาเป็นลักษณะการให้เป็นโฉนด เพราะถ้าเป็นการให้โฉนดแล้วมีการนำไปขายได้อย่างที่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการกล่าวมา อาจจะทำให้เกิดการซื้อขายต่อกันไป รวมทั้งบุกรุกที่ดินต่อไปด้วย เพราะฉะนั้นการที่เราสามารถจัดที่ทำกินให้กับประชาชนที่ต้องการที่ทำกินนั้นเป็นเรื่องที่ดีแต่ก็มีประเด็นที่ต้องพึงระวังด้วย

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

คำตอบ

นายกรัฐมนตรี

ในเรื่องนี้คงจะมีการประชุมเพื่อจะหาทางออกที่เหมาะสม และจะต้องไม่สร้าง moral hazard ในการบุกรุกหรืออะไรก็ตาม ซึ่งจะรวมพิจารณาถึงเรื่องของการทำแผนที่สะท้อนความเป็นจริงใหม่ด้วย โดยจะเชิญหน่วยที่ทำแผนที่ทั้งหลายมาปรึกษาหารือร่วมกัน และใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยด้วย เพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ ผมคิดว่าคงใช้เวลาประมาณ ๒ ปี

คำถาม

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง (พลตำรวจตรี เสรี สุขเพชร)

๑. จากประสบการณ์ในการรับราชการมาเห็นว่ามี ความสับสนในเรื่องของการแบ่งภาคในการปฏิบัติงานของหน่วยราชการ ต่าง ๆ กล่าวคือ ประเทศไทยแบ่งส่วนราชการเป็นภาค ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ แต่การแบ่งภาคเป็นตัวเลข ที่หลายหน่วยงานใช้อยู่กัน ทำให้เกิดการสับสนเพราะแต่ละส่วนราชการ จะใช้ตัวเลขที่ไม่ตรงกัน จึงอยากจะขอให้รัฐบาล หรือสำนักนายกรัฐมนตรี เข้ามาดูแลจัดการการกำหนดตัวเลขที่ไม่ทำให้เกิดการสับสน

๒. เนื่องจากจังหวัดลำปางเป็นจังหวัดบูรณาการ และพัฒนา จึงได้พยายามศึกษาการดำเนินการที่ดีจากจังหวัดกาฬสินธุ์โดยเฉพาะเรื่องที่สามารถประกาศตัว เป็นจังหวัดปลอดยาเสพติด ซึ่งเห็นด้วยอย่างยิ่งในการทำงานที่เป็นลูกโซ่และแผ่ขยายพร้อม ๆ กันทุกทิศทาง

๓. เรื่องของการชุมนุมเรียกร้องนั้น จากประสบการณ์ที่เคยเข้าไปแก้ไขปัญหานี้ด้วย ตนเองในฐานะผู้เข้าไปปฏิบัติการทางจิตวิทยาด้วย ปฏิบัติทางประสบการณ์ด้วย ทั้งวิชาการด้วย เห็นว่า แก้ได้ยากมาก เมื่อบอกกับผู้ชุมนุมเรียกร้องว่าเขามีสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ แต่เขา ไม่มีสิทธิที่จะไปลิดรอนหรือก่อความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น เขาบอกว่า ถ้าเขาผิด จับได้เลย คณะที่มาด้วยก็ บอกว่าต้องจับพวกเขาด้วย เขามีความเดือดร้อนแล้วใช้วิธีปิดถนน ซึ่งทำให้คนอื่นเดือดร้อนด้วย เขาบอกว่า เมื่อเขาเดือดร้อนทุกคนต้องเดือดร้อนด้วยกับเขา มีฉะนั้นแล้วรัฐบาลหรือผู้มีอำนาจไม่เคยดูแลไม่เคย ลงมาช่วยเหลือเลย อย่างนี้เป็นต้น ก็จึงขอฝากให้ไว้เป็นข้อคิด

คำตอบ

นายกรัฐมนตรี

๑. เรื่องระบบการกำหนดตัวเลขภาคต่าง ๆ นั้น เป็นตัวอย่างของการทำงานที่ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างทำ ไม่มีระบบเจ้าภาพ ขณะนี้ระบบเจ้าภาพกำลังจะเริ่มเกิดขึ้น ผมเป็นเจ้าภาพในการมอง ทั้งประเทศ ท่านรองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยเจ้าภาพในการมองปัญหาทั้งประเทศ แล้วก็รับ Area ในการ

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

ดูแลเป็นพิเศษแทนผมไป เพราะฉะนั้นท่านปลัดกระทรวงก็ต้องเป็นเจ้าภาพในส่วนงานของตัวเอง และถ้ามีคนคอยจัดระบบรวม ทุกอย่างก็จะเป็นระบบเดียวกัน หลังจากที่ปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม แล้ว จะมีการแก้ไขอะไรอีกหลายอย่าง จากนี้ไป ๕ - ๖ ปีข้างหน้าเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงประเทศ ครั้งยิ่งใหญ่อย่างต่อเนื่อง เราจึงต้องทำให้การเมืองเข้มแข็งและมั่นคง เพราะประเทศไทยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสังคายนาครั้งยิ่งใหญ่ทั้งระบบเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ที่เราต้องเผชิญ

๒. เรื่องของกลุ่มผู้ชุมนุมเรียกร้อง หรือ Mob เมื่อเจรจาแล้วไม่ฟังก็ต้องมีวิธีการ ผมเชื่อว่าถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดกับผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดร่วมมือกันจัดการเรื่องเหล่านี้จะง่ายมาก คนที่จะมาเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด หรือคนที่เป็นผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดได้ คือ คนที่ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ มาหมดแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องนี้จึงไม่ยาก เพียงแต่ไม่ค่อยจะทำ ถ้าทำก็เป็นเรื่องเล็ก แต่สำคัญคืออย่าพูดกันคนละภาษาเท่านั้นเอง ผู้ว่าราชการจังหวัดกับผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดต้องเป็น “ปากท้องโก” กันเลย ผมเป็นคนที่รับข่าวพวกนี้ตลอด และผมยอมไม่ได้ เพราะผมไม่ต้องการให้คนละเมิดสิทธิคนอื่น เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ

? คำถาม

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี (นายเจด็จ อินสว่าง)

๑. เรื่องของระบบการประชาสัมพันธ์ของรัฐ ที่นายกรัฐมนตรีกล่าวว่ายานโยบายสำคัญ ๆ ที่แปรรูปไปสู่การปฏิบัติแล้วขณะนี้ เป็นเรื่องน่าเสียใจที่ว่าบางที่ชาวบ้านหรือพี่น้องประชาชนยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจน ขอเรียนว่าทุกวันนี้ในการประชุมกรรมการจังหวัดดูเหมือนว่าจะมีแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดพูดอยู่คนเดียว หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ ยังติดอยู่ในวัฒนธรรมเก่า ๆ ซึ่งมีกฎหมายแฝงอยู่ด้วยคือถ้าไม่ใช่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือหัวหน้าหน่วยงาน จะให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนไม่ได้ ให้ข่าวไม่ได้ ก็พยายามแก้ไขด้วยการออกคำสั่งจังหวัดมอบอำนาจในการให้ข่าวไปที่หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และหัวหน้าหน่วยงาน แต่ก็ยังไม่ค่อยได้มีการใช้อำนาจนั้น ความจริงแล้ว หัวหน้าหน่วยงานและหัวหน้าส่วนราชการถ้าได้รับอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วสามารถจะพูดในเรื่องของเขาได้หมด เจื่อนไขมีเพียงว่าอย่าไปพูดอะไรที่ขัดแย้งกับนโยบายรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด เท่านั้น เป็นที่น่าเสียใจว่าจังหวัดจะเสียไปในการทำความเข้าใจเรื่องนโยบายดี ๆ เช่น นโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกคน จึงอยากจะให้ผู้ที่มีหน้าที่และเกี่ยวข้องตระหนักว่าตนเองมีหน้าที่ในการรายงานให้ประชาชนทราบอยู่แล้ว เพราะเราเป็นข้าราชการในระบอบประชาธิปไตย ดำเนินการอะไรไปแล้วต้องรายงานให้ประชาชนทราบ การชี้แจงการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลเป็นกลไกเป็นกรรมวิธีที่ไม่ต้องรอให้สั่ง

๒. เรื่องการชุมนุมร้องเรียน ผู้ที่กระทำผิดกฎหมายฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยและไปขัดสิทธิส่วนรวมก็ควรจะได้รับทราบว่าตนเองจะถูกพิจารณาอย่างไรในทางลบด้วย ควรกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีระบุให้ชัดว่า ถ้าชุมนุมเรียกร้องโดยสงบและเปิดเผยในที่ที่ควรที่จะชุมนุมเป็นสิทธิกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าไปขัดขวางและละเมิดสิทธิต่อส่วนรวม เช่น ไปยึดถนน ไปยึดสะพาน ข้อเรียกร้องของเขาจะได้รับการพิจารณาหลังสุด และจะพิจารณาในเรื่องของการทำความผิดกฎหมายก่อน วันนี้หลักการ Management by Law และ Order อาจจะไม่ต้องการมากนัก ต้อง Management by Objective

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

คำตอบ

นายกรัฐมนตรี

๑. เรื่องการชุมนุมเรียกร้อง ขอย้ำอีกครั้งว่า กรณีผู้ที่ชุมนุมทำผิดกฎหมายเอง จะไม่มีการเจรจา จะไม่ได้รับการช่วยเหลือใด ๆ แต่ถ้ามาด้วยสันติ เราจะริบดูแลดำเนินการให้ ต้องพูดกันด้วยเหตุด้วยผล ความจริงแล้วตำรวจมีขั้นตอนมีวิธีการของเขาอยู่ เพียงแต่ว่าผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดไม่ค่อยได้ Exercise เรื่องนี้มานาน ขั้นตอนวิธีการที่ละม่อมก็มี เราไม่ได้ต้องการให้เอากระบองไปไล่ตีประชาชน คนละเรื่องกัน อันนี้ต้องเข้าใจจุดพอดี

๒. เรื่องการประชาสัมพันธ์เป็นหัวใจสำคัญ วันนี้สิ่งที่เป็นเรื่องดี ๆ ให้ประชาชน บางทีประชาชนที่ยังไม่ทันรับรู้ข่าวที่ถูกต้องว่าเป็นประโยชน์ต่อเขา ข่าวทางลบจะถูกเผยแพร่ไปก่อน ขณะนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษมีรายการผู้ว่า ๆ พบประชาชน ซึ่งผู้ว่า ๆ หลายท่านก็ทำอยู่ คือการรายงานประชาชน เพราะขณะนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดเริ่มทำบูรณาการมากขึ้น แม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดที่อยู่ใน Pilot Project ก็ไปดำเนินการกันเอง คือเป็นการทำงานในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งจะทำงานแบบมียุทธศาสตร์มากขึ้น ช่วยกันมากขึ้น สามารถที่จะให้สัมภาษณ์ได้ ระบบของการให้สัมภาษณ์ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดสามารถให้สัมภาษณ์เฉพาะเรื่องของตัวเองในจังหวัดนั้น ๆ สามารถทำได้เลย แต่ขอให้ระมัดระวังอย่าขัดแย้งกับนโยบายรัฐบาล ผมเชื่อว่าระดับหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดน่าจะมีความสามารถในการที่ทราบว่าจะอะไรควรพูดและอะไรไม่ควรพูด นอกจากนี้ผมกำลังพิจารณาว่าอาจจะต้องจัดงบประมาณประชาสัมพันธ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย เพราะประชาชนต้องได้รับรู้สิ่งที่เป็นการบริการที่ถูกต้อง เพื่อจะได้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง หากเราปล่อยให้หน่วยงานดำเนินการ บางหน่วยงานอาจจะไม่มีกลไกที่จะประชาสัมพันธ์ในระดับลึก แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีกลไกของตัวเองสามารถลงลึกได้ ฉะนั้นถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดมีงบประมาณก็สามารถที่จะดำเนินการได้ ควรจะมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้อย่างเป็นทางการ แต่จำนวนคงไม่มาก อาจจะทำในลักษณะของแผ่นพับให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ไปแจกเวลาที่ไปเยี่ยมราษฎร จะทำให้ราษฎรรู้ปัญหามากขึ้น เรื่องนี้เป็นสิ่งที่

คำถาม

อธิบดีกรมป่าไม้ (นายปลอดประสพ สุรัสวดี)

๑. ขณะนี้ทรัพยากรถูกใช้ไปในเรื่องของการผลิต แต่เรายังไม่เคยพูดในเรื่องของการเพิ่มทุนของประเทศทางด้านทรัพยากรเลย ทั้งที่ทรัพยากรเป็นทุนและทุนนี้สามารถเพิ่มได้ สามารถเยียวยาได้ ถ้าถูกใช้เกินเลยไป เรามีการปลูกป่า ปลอ่ยปลา ปลอ่ยนก แต่นั่นเป็นการทำงานในระดับกรม แต่ไม่เคยมีการมองในภาพรวมของทุนประเภทนี้ว่าเราจะผลิตอะไร จำนวนเท่าไร จะไปขายใคร จะได้กำไรเท่าไร ขอเรียนเสนอว่าน่าจะกำหนดเป็นโครงการในระดับชาติที่มองในเรื่องของทุนทางด้านทรัพยากรว่าเรามีอะไร และอะไรที่เราเพิ่มได้ อะไรที่เราเพิ่มไม่ได้ หรืออะไรที่จะระวังไม่ให้ถูกใช้จนเกินกว่าเหตุ

๒. เรื่องของสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมเป็นความเสี่ยงของประเทศเป็นความเสี่ยงของสังคม ขณะนี้เราไม่มีแผนงานที่ชัดเจนเรื่องความเสี่ยงของการใช้สิ่งแวดล้อม ในขณะที่สิ่งแวดล้อมแต่ละ

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

อย่างนำไปสู่ความเสี่ยงในเรื่องของโลก เรื่องของความไม่พอใจ เรื่องของความสะอาด เรื่องของวิถีชีวิต เรื่องของคุณภาพชีวิต เราจะให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ก็ต่อเมื่อสิ่งแวดล้อมได้รับการกระทบกระเทือนแล้ว เพราะฉะนั้นในประเด็นนี้ขอเรียนเสนอว่า เราน่าที่จะได้มีแผนการเตรียมความพร้อมในลักษณะของการลดความเสี่ยงของเรื่องสิ่งแวดล้อม

๓. การดำเนินการเรื่องเดียวกันแต่มีกฎหมายเกี่ยวข้องหลายฉบับ ขอยกตัวอย่างในเรื่องการดำเนินการในสถานที่เดียวแต่มีกฎหมาย ๓ ฉบับใช้บังคับ เช่น การสร้างท่าเทียบเรือที่เกาะช้าง ต้องขออนุญาตกรมป่าไม้เพราะกรมป่าไม้ดูแลอุทยานแห่งชาติทางทะเล ต้องขออนุญาตกรมเจ้าท่าเพราะกรมเจ้าท่ามีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการเดินทางเรือ เป็นเรื่องการรुकล้ลำนน้ำ อาจจะต้องไปขออนุญาตกรมประมงเพราะกฎหมายประมงมีเรื่องของการห้ามเปลี่ยนแปลงที่จับสัตว์น้ำ ปัญหาลักษณะนี้เหตุใดจึงไม่ดำเนินการให้หน่วยงานเดียวเป็นผู้อนุมัติ ให้เป็นการอนุมัติที่เบ็ดเสร็จ ซึ่งอาจจะไม่ต้องแก้กฎหมาย เพียงแต่มอบอำนาจหน้าที่ให้หน่วยราชการอื่น หรือหน่วยราชการรองเป็นผู้อนุมัติแทน ก็ทำได้ เพียงแต่ต้องมีนโยบายกำกับ

๔. เรื่องการโอนบุคลากรระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและมหาวิทยาลัย ในประเทศญี่ปุ่นมีการดำเนินการเรื่องนี้อย่างเป็นระบบ ของเราในขณะนี้มีการโอนบุคลากรอย่างมากก็เฉพาะหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่เอานักธุรกิจเข้ามาทำ เมื่อครบเทอมก็กลับไป ประเด็นก็คือสามารถที่จะมีการถ่ายโอนกันได้หรือไม่ ระหว่างบริษัท คือฝ่ายธุรกิจที่จะเข้ามาที่หน่วยงานราชการโดยตรง แล้วก็กลับออกไปเมื่อภารกิจนั้นเสร็จ บางแห่งที่ทำได้แต่ก็ไม่ใช่เป็นหน่วยงานราชการแท้ ๆ อย่างเช่นธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๕. การยืดอายุการทำงานของข้าราชการในวัยที่เขาสามารถทำงานได้ เนื่องจากการเติบโตของข้าราชการบางตำแหน่งที่ต้องขึ้นเป็นผู้อำนวยการสำนัก เป็นรองอธิบดี เป็นอธิบดี สิ่งที่เขาถนัด สิ่งที่เขาทำได้ ถูกตัดออกไปเพราะตำแหน่งเขาไม่เอื้ออำนวยให้เขาทำ จึงมีคำถามว่า เราจะสร้างระบบราชการอย่างไรที่จะทำให้คน ๆ นั้นยืดอายุการใช้งานที่มีประสิทธิภาพที่สุดของเขาเอาไว้ โดยเขาก็มีโอกาสในเรื่องความเจริญเติบโตของเขาด้วย ซึ่งเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย และอาจจะต้องพิจารณาเป็นรายบุคคล เป็นรายหน่วยราชการ

๖. การที่รัฐบาลเน้นนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้น ขณะนี้ดูเหมือนจะไม่มีผู้ที่สั่งการเรื่องการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ อาจจะมีรัฐมนตรีที่ดูแลการท่องเที่ยว แต่ไม่ได้สั่งการโดยตรงไปที่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การท่องเที่ยว ๆ บางครั้งดูเหมือนจะทำงานเฉพาะทางด้านแผน ด้านการตลาด แต่ว่าไม่มีผู้ที่จะทำหน้าที่สั่งการจริง ๆ โดยเฉพาะเมื่อมีปัญหาเรื่องการท่องเที่ยว นอกจากนี้ที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณาให้แนวทางว่าการท่องเที่ยวจะเป็นหนทางนำเงินมาสู่ประเทศเป็นอย่างมากนั้น ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้วยกันคิดว่าขณะนี้เรายังไม่เคยมี National Agenda ในเรื่องการท่องเที่ยวอย่างแท้จริงในเมืองไทยว่าจะท่องเที่ยวอะไรที่ไหน อย่างไร ให้ใคร โดยใคร ใครเป็นคนรับผิดชอบ

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

คำตอบ**นายกรัฐมนตรี**

๑. เรื่องของการถ่ายโอนบุคลากรนั้น ระบบราชการไทยเรายังไม่เอื้อให้เกิด lateral entry นอกจากรับโอนจากราชการด้วยกันเท่านั้นเอง เรื่อง lateral entry ในลักษณะของการเข้ามาเป็นอธิบดีเลยเรายังไม่ทำ นอกจากจะโอนมาจากระดับ ๑๐ ของทบวงมหาวิทยาลัยบ้าง นั่นก็เป็นแนวคิดระยะยาวที่ต้องมองระบบอีกครั้งหนึ่งหลังจากปฏิรูประบบราชการแล้ว ก็เป็นแนวคิดที่จะขอฝากเลขาธิการ ก.พ. ไปพิจารณาด้วย เรื่องของตำแหน่งกับความสามารถเฉพาะด้าน (Expertise) ของคนไม่สอดคล้องกัน จึงทำให้หลายคนต้องทิ้งความสามารถเฉพาะด้านของตัวเองเพื่อมาเอาตำแหน่ง นี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พบในหลายกระทรวง หลายลักษณะงาน เป็นเรื่องที่จะต้องนำไปคิดต่อไป

๒. กรณีเรื่องเดียวกันแต่มีกฎหมายหลายฉบับเข้ามาเกี่ยวข้อง เกิดจากกฎหมายที่ออกมาคนละช่วงเวลา เพราะฉะนั้นการสังคายนากฎหมายหรือการปฏิรูประบบการทำงานจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้ ขอฝากเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าไปพิจารณาด้วย

๓. เรื่องการเพิ่มทุนทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องที่ผมให้ความสำคัญมากและกำลังจะตั้งทีมทำงานในเรื่องนี้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะที่พูดกันถึงเรื่องของทะเลสาบสงขลา ซึ่งใหญ่มากและเป็นที่ทำมาหากินของคนในหลายจังหวัด จึงสมควรที่จะต้องพัฒนาฟื้นฟูขึ้นมา เรายินดีที่จะจัดสรรงบประมาณเพื่อการฟื้นฟู แต่ต้องมั่นใจว่าทำแล้วจะฟื้นได้และดี และรักษาให้คงอยู่ต่อไปได้ เรื่องนี้ก็เป็นหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นกระทรวงใหม่ต้องมาช่วยกันดูอีกครั้ง

๔. เรื่องการท่องเที่ยวขณะนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นเจ้าภาพใหญ่ที่สั่งการข้ามกระทรวง ในอนาคตข้างหน้าเราคงต้องจัดระบบ การท่องเที่ยว ฯ วันนี้ทำหน้าที่เพียงเรื่องของการตลาด แต่ในวันหน้าจะมองเรื่องการท่องเที่ยวเป็นบูรณาการ การท่องเที่ยว ฯ อาจจะต้องเป็นกระทรวงหรือเป็นส่วนสำคัญในกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งที่มีการทำงานแบบบูรณาการ

คำตอบ**รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)**

รัฐบาลชุดนี้ถือเรื่องท่องเที่ยวเป็น National Agenda ตั้งแต่เราเริ่มก้าวแรกในการบริหารประเทศ แผน ๓ ปีเพื่อบูรณาการการท่องเที่ยวได้ผ่านคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว มีรายละเอียดว่าจะทำอะไร ที่ไหน งบประมาณเตรียมไว้พร้อมแล้ว ในขณะที่ปัญหาใหญ่อยู่ตรงที่ว่าอำนาจที่แท้จริงของการท่องเที่ยว ฯ มีจำกัด ตัวอย่างง่าย ๆ ที่เกาะช้าง หนึ่งเกาะจะเกี่ยวข้องกับกระทรวงแทบทุกกระทรวง การท่องเที่ยว ฯ ไม่มีสิทธิ์สั่งการอะไรเลย เรื่องของผังเมือง เรื่องของความสะอาด เรื่องของสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้กระจายอยู่ทุกกระทรวง ซึ่งตรงนี้ผมเชื่อว่าจะต้องมีการขยายเรื่องของขอบเขตอำนาจของการท่องเที่ยว ฯ อย่างแท้จริง ถ้าหากเราต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ขอเรียนว่า รัฐบาลชุดนี้จะมุ่งมั่นทำในสิ่งนี้แน่นอน เพราะเราถือการท่องเที่ยวนี้เป็นสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนให้เป็นรายได้ของประเทศง่ายที่สุด และเร็วที่สุด

? คำถาม

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (นายวิชัย โชควิวัฒน์)

ในเรื่องของการปฏิรูประบบราชการ แนวคิดหลักประการหนึ่งที่ติดตามดูก็คือการที่จะลดอำนาจของฝ่ายประจำลงไป แต่จะเพิ่มอำนาจของฝ่ายการเมืองขึ้นมาขึ้น สิ่งที่เป็นห่วงคือหากฝ่ายการเมืองที่จะมีอำนาจเพิ่มขึ้น มีความรู้ความสามารถและมีวิสัยทัศน์ ตลอดจนมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาของประเทศชาติเหนือกว่าฝ่ายประจำ เราก็คงสบายใจ แต่ขณะนี้ฝ่ายข้าราชการประจำ ไม่ค่อยมั่นใจตรงนี้ ท่านนายกจะให้ความมั่นใจตรงนี้ได้อย่างไร

คำตอบ

นายกรัฐมนตรี

คนที่มีอำนาจที่สุดคือประชาชน เพราะประชาชนจะเริ่มต้นด้วยการเลือกรัฐบาลที่เสนอแนวนโยบายที่จะทำให้ชีวิตเขาดีขึ้น แล้วจึงนำนโยบายมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ แล้วรัฐบาลคือฝ่ายการเมืองจะมีอำนาจก็โดยการควบคุมกลไกให้เกิดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่จะวางร่วมกันระหว่างภาคการปกครองกับภาคการเมือง เพราะฉะนั้นกลไกของอำนาจจึงเป็นการบริหารยุทธศาสตร์ ไม่ใช่เป็นการบริหารอำนาจ การบริหารยุทธศาสตร์นั้น แน่นอนนั้นว่าต้องมีอำนาจอยู่ข้างหลังหากว่าไม่สามารถบริหารยุทธศาสตร์ได้ อันเนื่องมาจากความไม่มีประสิทธิภาพหรือความไม่ร่วมมือของผู้ที่ร่วมกันทำงาน แต่จะไม่มีการใช้อำนาจพร่ำเพรื่อตามอำเภอใจแน่นอน เพราะว่าถ้าเป็นอย่างนั้นจะมีปัญหาเรื่องของความไม่สำเร็จของนโยบายเหมือนนโยบายไม่สำเร็จ การเลือกตั้งคราวหน้าไปประกาศนโยบายอีกที่ประชาชนก็จะไม่เชื่อแล้ว รัฐบาลนี้ได้นำนโยบายระหว่างการทำเสียงมาเป็นนโยบายรัฐทันที เมื่อเป็นนโยบายแล้ว ลงมือปฏิบัติทันที และก็ได้ได้รับความร่วมมือจากข้าราชการเร็วมาก โดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุข แสดงให้เห็นความพร้อมของข้าราชการที่จะทำนโยบายให้เป็นผล ถ้านโยบายนั้นเป็นนโยบายที่ประชาชนต้องการ เป็นนโยบายที่ดี เพราะฉะนั้นต่อไปนี้ภาคการเมืองจะต้องบริหารยุทธศาสตร์ ถ้าเมื่อไรภาคการเมืองบริหารอำนาจจะเกิดความเสียหาย เพราะเป็นยุคของสงครามเย็น การบริหารยุทธศาสตร์เป็นยุคหลังสงครามเย็น เพราะฉะนั้นเรื่องของอำนาจถ้าใครใช้พร่ำเพรื่อจะเป็นดาบสองคม การทำงานของฝ่ายการเมืองไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะระบบตรวจสอบแรงขึ้น และระบบตรวจสอบขั้นสุดท้ายก็คือการเลือกตั้งทุก ๔ ปี ถ้ารัฐบาลลู่แก่อำนาจ ข้าราชการจะทำงานให้ได้อย่างไร ตรงนี้คือการที่เราต้องการความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการทำงานร่วมกัน ผมมีเหตุมีผลในการทำทุกอย่าง ถ้ามได้ทุกเรื่อง บางที บางครั้ง บางเวลาอาจพูดความจริงทั้งหมดยังไม่ได้ เพราะอาจมีปัญหา บางเรื่องพูดไปกระทบต่อประเทศชาติก็พูดไม่ได้ แต่ทั้งหมดขอเรียนยืนยันว่ารัฐบาล โดยเฉพาะรัฐบาลนี้จะทำหน้าที่ให้ดีที่สุด โดยมีข้าราชการและประชาชนอยู่ในแนวเดียวกันที่จะผลักดันการแก้ไขปัญหาทั้งหมดให้ลุล่วง และก็วางระบบระยะยาวให้การบริหารงานนั้น เกิดความเกื้อกูลในการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้มากที่สุด ไม่ให้เกิดการใช้อำนาจที่ไม่เหมาะสม จะพยายามวางระบบนี้ในระบบการปฏิรูประบบราชการด้วย

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

คำตอบ**รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)**

วันนี้เป็นวันที่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทุกท่านอยู่ ณ ที่นี้ เวลาที่ผ่านมา ๑ ปี ๓ เดือน ที่เราสามารถผ่านมาถึงจุดนี้ได้ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เป็นเพราะว่าฝ่ายการเมืองกับฝ่ายข้าราชการสามารถจะผสมผสานกันรวมพลังกันได้อย่างดี ตลอดเวลา ๑ ปี ๓ เดือนที่ผ่านมาที่ผมดูแลกระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เหล่านี้ เราทำงานด้วยกันโดยให้ออกชนเข้ามามีส่วนร่วมทำงานพร้อม ๆ กับเราด้วย ไม่เคยมีการรังแกข้าราชการ และงานที่ผ่านไปได้ทุกอย่างนั้น ข้าราชการคือกำลังหลักที่ผลักดันออกไป นี่คือนี่ที่ผมภูมิใจ และผมก็เชื่อว่าอนาคตข้างหน้า การปฏิรูปจะทำได้สำเร็จหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับส่วนผสมของสิ่งเหล่านั้นนั่นเอง หน้าที่ของผมในฐานะการเมืองก็คือว่า ชี้นำทิศทาง และคอยทุบทำลายอุปสรรคสิ่งที่กีดขวาง เรื่องบางเรื่องถ้าใช้วิธีการเดิม ๆ อาจต้องใช้เวลาเป็นเดือนหรือเป็นปี แต่เราสามารถทำได้ภายใน ๑ หรือ ๒ สัปดาห์จบเรื่องได้ นี่เป็นคุณสมบัติของข้าราชการ

ในประเด็นที่สองวันนี้ท่านนายกรัฐมนตรีพยายามที่จะเน้นเรื่องการปฏิรูปโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูประบบราชการ การปฏิรูประบบราชการครั้งนี้มีใช้เพียงเพราะว่าต้องการเปลี่ยนแปลงระบบราชการ แต่เป็นเรื่องที่จำเป็นที่จะต้องทำ ตลอดเวลาตั้งแต่มีวิกฤตเศรษฐกิจมาจนถึงวันนี้ ถ้ามองในทางเศรษฐกิจ เหมือนกับบ้านที่จะพังไปแล้ว ที่ผ่านมานี่ปี คือ ซ่อมบ้านให้แข็งแรงขึ้นให้อยู่ได้ แต่นั่นไม่ใช่สิ่งที่ยั่งยืน สิ่งต่อไปคือ ทำอย่างไรให้บ้านหลังนี้มีความแข็งแรง โบกปูนขึ้นมา เพื่อสามารถทนกับพายุอนาคตข้างหน้าได้ นี่คือการปฏิรูป ทิศทางต้องเปลี่ยนแปลง ฉะนั้นวันนี้ที่มีข่าวว่ามีการตั้งคำถามว่าการเติบโตจะยั่งยืนหรือไม่ยั่งยืนอย่างไรนั้น ไม่ใช่ประเด็นเลย เรากำลังซ่อมบ้านให้อยู่ ท่านต้องการมีห้องรับแขก ท่านต้องการมีห้องอย่างดี อันนั้นเป็นการเพื่อฝัน ฉะนั้นยั่งยืนหรือไม่ยั่งยืนนั้นเราพูดกันมาตั้งแต่ปีที่แล้ว ว่าเราต้องปฏิรูป แต่การปฏิรูปได้หรือไม่ได้นั้นกำลังหลักคือข้าราชการ ฉะนั้นระบบราชการซึ่งมีมานานแล้ว จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนทิศทางทั้งในเชิงของโครงสร้างและการบริหารจัดการ ในส่วนของกระทรวงเศรษฐกิจ ผมเริ่มทำไปแล้ว คือเริ่มให้แต่ละกระทรวงไปคิดเองว่า ถ้าทิศทางการทำงานของรัฐบาลเปลี่ยนแปลงอย่างนี้ รัฐบาลมีนโยบายอย่างนี้ เขาต้องปฏิรูประบบการจัดการอย่างไร และที่น่าชื่นใจก็คือว่า ท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณาไปเป็นประธานในการสัมมนาในวันนั้น ข้าราชการระดับสูงเขาคิดเอง เสนอเองว่าเขาจะทำอะไรบ้าง แปลว่าข้าราชการชั้นใหญ่นั้นเขามีความคิดอ่านของเขา เพียงแต่ว่าท่านจะไปปลด ลือคสมองเขาให้ทำงานหรือเปล่า ถ้าการเมืองไปรังแกเขา เขาก็ไม่ทำงาน เขาก็ปกป้องตัวเอง แต่รับประกันว่าจากวันนี้ถึงอีกกี่ปีก็แล้วแต่ ที่เรากำลังจะปฏิรูปนี้ จะไม่มีการใช้อำนาจโดยไม่มีเหตุผล

คำตอบ**นายกรัฐมนตรี**

คราวที่แล้วคงจำได้ที่ผมบอกอยู่ ๒ เรื่อง เรื่องแรกก็คือ เรามีหน้าที่ปลดปล่อยพลังสมองของคนในองค์กร การจะปลดปล่อยพลังสมองนั้นก็คือ ทำให้จิตเขามีความสงบ จิตเขามีความสุข สมองจะ

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

ได้โลดแล่น คือถ้าจิตวุ่นปัญหาหาย จิตว่างปัญญามี ก็ต้องทำให้ข้าราชการมีขวัญมีกำลังใจ เขาจึงจะใช้พลังสมองของเขาสร้างประเทศชาติร่วมกับรัฐบาลอย่างเต็มที่ ฉะนั้นความเป็นธรรมตรงนี้ต้องมี

เรื่องที่สองที่ผมพูด คือ คำว่า Professionalism คำนี้ มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ ๒ ตัว ตัวที่หนึ่งก็คือ ความรู้จริงในอาชีพที่ตัวเองทำอยู่ อันที่สองก็คือ จริยธรรมในการทำหน้าที่ในอาชีพนั้น ๆ เพราะฉะนั้นถ้าหากข้าราชการซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๙.๙๙ เป็นข้าราชการมืออาชีพที่จะต้องทำงานสนองนโยบายรัฐบาลที่เป็นนโยบายที่ประชาชนต้องการ นโยบายที่ชัดเจนก็คือนโยบายที่รัฐบาลประกาศไว้กับประชาชน และประชาชนพอใจ แล้วนโยบายนั้นเป็นนโยบายที่แก้ปัญหาของชาติ นั่นก็คือการสนองตอบต่อนโยบาย นั่นคือสิ่งที่เราต้องการ ก็ขอให้ท่านทั้งหลายสบายใจได้ ถึงแม้ว่าท่านจะได้รับการแต่งตั้งมาโดยใครก็ไม่ใช่เรื่องใหญ่ เรื่องใหญ่คือท่านต้องทำงานตามหน้าที่ให้ดีที่สุด อาจมีบางคนที่มีพฤติกรรมไม่ค่อยยอมเปลี่ยนซึ่งมี ๐.๐๐๑ เปอร์เซ็นต์ บางคนก็ไม่เข้าใจแยกไม่ออก ก็เลยทำให้การทำงานนั้นแกว่ง ๆ ไปทำเกินหน้าที่ ทำเกินความเหมาะสมของหน้าที่ที่ควรจะทำ ซึ่งก็มีไม่มาก แต่ส่วนใหญ่แล้วเวลานี้โดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผมชื่นชมมาก จากการไปร่วมประชุมที่ผ่าน ๆ มา ท่านเหล่านั้นมีทัศนคติที่เปลี่ยนไปมาก วิธีการทำงานมียุทธศาสตร์ นั่นคือสิ่งที่ผมต้องการ แต่เรื่องของทัศนคตินี้เมื่อเปลี่ยนในระดับสูงแล้ว ต้องพยายามให้ซึมลึกลงไปในระดับล่างด้วยให้ได้ ถ้าซึมลงไปได้ และระบบข้าราชการเปลี่ยน นั่นคือการเปลี่ยน เปลี่ยนวัฒนธรรมในการบริหารราชการ เปลี่ยนวัฒนธรรมในระบบราชการครั้งยิ่งใหญ่ นั่นแหละคือสิ่งที่จะเปลี่ยนประเทศอย่างชนิดที่ผมไม่กลัวเลยว่าจะแข่งขันกับประเทศใดในภูมิภาคนี้ ถ้าผมเปลี่ยนวัฒนธรรมในการทำงานของระบบราชการได้ บางเรื่องผมจะพูดซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิด message go across ไปถึงระดับล่าง และวันนั้นผมเชื่อว่าเราจะภูมิใจในสิ่งที่เราช่วยกันทำ

ขอขอบคุณทุกท่านอีกครั้ง ในความทุ่มเทให้กับบ้านเมืองอันเป็นที่รักของเรา ขอขอบคุณอีกครั้งในการที่สนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาลซึ่งบัดนี้เป็นนโยบายของประชาชนไปแล้ว

